

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
імені народної артистки України Лариси Хоролець**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістр

на тему:
**«БОГДАН СТУПКА ЯК ФЕНОМЕН УКРАЇНСЬКОГО
ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА»**

Виконав студент 2 курсу
групи МСМ-12-23,
спеціальності 026
«Сценічне мистецтво»
Дяченко Андрій Олегович

Науковий керівник:
кандидат мистецтвознавства, доцент,
професор кафедри режисури та
акторської майстерності НАКККіМ,
заслужена артистка України
Шлемко Ольга Дмитрівна

Рецензент:
Кандидат мистецтвознавства, доцент,
професор кафедри тележурналістики та
майстерності актора Київського
національного університету
культури і мистецтв
Барнич Михайло Михайлович

Допустити до захисту
Протокол засідання кафедри
№ ____ від _____

Завідувач кафедри
_____ проф. Гирич В. С.

Київ–2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	
1.1. Історіографія та джерельна база дослідження.....	7
1.2. Методологія та понятійно-категоріальний апарат.....	8
РОЗДІЛ 2. АКТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ БОГДАНА СТУПКИ В ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРІ	
2.1. Формування професійних основ в театральній студії та на сцені	11
2.2. Творчі здобутки Богдана Ступки на сцені Львівського театру ім. Марії Заньковецької	14
2.3. Розквіт акторської майстерності Богдана Ступки на сцені Київського національного театру ім. І. Франка	17
2.4. Поєднання акторської та адміністративної діяльності	21
РОЗДІЛ 3. АКТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ БОГДАНА СТУПКИ В КІНЕМАТОГРАФІ	
3.1. Акторський доробок Богдана Ступки в українському кінематографі.....	23
3.2. Провідні ролі Богдана Ступки в зарубіжному кінематографі.....	44
3.3. Акторська харизма Богдана Ступки	71
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	79
ДОДАТКИ	88

ВСТУП

Актуальність теми. Богдан Сильвестрович Ступка постає одним із найбільш впливових і визначних акторів українського кінематографа, якого безумовно можна розглядати як феномен в контексті розвитку українського театрального мистецтва. Завдяки поєднанню акторської майстерності, глибокого природного психологізму та здатності втілювати живі образи на сцені його творчість стала унікальною не тільки на український, а й на міжнародній сцені.

Беззаперечно, що Богдан Ступка – актор від Бога. Його глибокий бас, виразні очі та вроджена харизма дозволяли йому втілювати на екрані та сцені найрізноманітніші образи – від трагічних героїв до яскравих комедійних персонажів. Ступка володів унікальною здатністю проникати в глибину людської душі, передаючи найтонші нюанси почуттів та переживань. Його ролі були не просто відтворенням тексту, а справжнім творенням, яке запам'ятовувалося на все життя. Його блискучий талант, вміння «оживити» образ та пристрасть до мистецтва зробили його одним з найвизначніших акторів свого покоління.

Богдан Ступка назавжди залишиться в історії українського театру. Його надзвичайний талант, харизма та глибоке розуміння людської душі зробили його одним з найвидатніших акторів нашої країни. Він мав унікальну здатність втілювати на сцені широкий спектр характерів, від історичних постатей до сучасних героїв. Виступи Ступки завжди були яскравими, емоційними та незабутніми. Актор мав надзвичайну здатність передавати найтонші нюанси своїх персонажів, залучаючи глядачів у світ переживань. Саме цим Ступка мав великий вплив на розвиток українського театру. Він допоміг популяризувати українську культуру та підвищив інтерес до українського мистецтва. Його творчість стала прикладом для наслідування для багатьох поколінь акторів.

Богдан Ступка, безперечно, є однією з найвизначніших постатей українського театру і кіно. Його творчий шлях розпочався в театральній студії Львівського драматичного театру ім. Марії Заньковецької.

Варто відзначити те, що Богдан Сильвестрович з 1999 по 2001 роки був міністром культури і мистецтв України. Сам актор називав свою посаду «міністр оборони культури», через це і не протримався на ній надовго.

Варто зазначити, що ролі Ступки допомагали українцям відновити свою ідентичність, пишатися своїм корінням і культурою. У багатьох його роботах помітно простежується глибокий національний контекст, який вміло відображає боротьбу за збереження національних цінностей в умовах глобалізації. Безумовно це є важливою ланкою для українського театального мистецтва, оскільки Богдан Ступка уособлював в собі моральну відповідальність за репрезентацію української культури.

Ступка – це актор, який перевершив час. Він не просто створював кіно, він формував культурний код українців. Його творчість є доказом того, що справжнє мистецтво не старіє, а з часом лише набирає цінності.

Феномен Богдана Ступки полягає у тому, що він блискуче поєднував в собі драматичний талант, комедійний дар і вокальні здібності. Це дозволяло йому втілювати на сцені та екрані найрізноманітніші ролі – від трагічних образів до яскравих комічних персонажів. Ступка був не просто актором, а справжнім народним улюбленцем. Його ролі були близькі і зрозумілі кожному українцю, вони торкалися найглибших струн душі. Своїми виступами на міжнародних сценах Ступка популяризував українську культуру, демонструючи її багатство і глибину.

Він є поза часом. Особисто для мене Богдан Сильвестрович відіграє важливу роль. Саме завдяки його таланту, вмінню поринати в душу людини і витягти з неї все назовні, розпочався мій акторський шлях. Саме після знайомства з Ступкою, мені закортілося піти по його стопам і досягти того ж

успіху. Він як тоді, так і зараз є маяком для акторів і людей, які тільки стають на цей шлях.

Мета дослідження – ознайомитись і зрозуміти феномен Богдана Сильвестровича Ступки в українському театральному мистецтві.

Поставлена мета, передбачає вирішення таких **задач**:

- З’ясувати стан наукової розробки проблеми, виявити та проаналізувати джерельну базу;
- Висвітлити творчу діяльність Богдана Ступки на сцені Львівського театру ім. Марії Заньковецької;
- Охарактеризувати творчу діяльність Богдана Ступки на сцені Київського національного театру ім. І. Франка;
- Висвітлити творчу діяльність Богдана Ступки в українському кінематографі;
- Охарактеризувати творчу діяльність Богдана Ступки в зарубіжному кінематографі;
- З’ясувати творчу харизму Богдана Ступки.

Об’єкт дослідження – Життєва і творча доля Богдан Ступка в контексті розвитку українського та зарубіжного театального та кіномистецтва.

Предмет дослідження – Творчі здобутки Богдана Ступки в царині театру і кіно.

Методологія та методи дослідження. Магістерська робота ґрунтується на принципах історичного підходу; системного підходу; культурологічного підходу.

Важливою складовою роботи є сукупність наукових та спеціальних методів дослідження, таких як культурно-історичний; термінологічний; порівняльно-історичний; функціональний; аналітичний; аналізу та синтезу.

Джерельна база досліджень: становить наукові праці, статті, що визначають основні засади дослідження, джерельні бази та відео.

Наукова новизна результатів дослідження:

- Висвітлено всі періоди творчої діяльності Б. Ступки, співпрацю з різними режисерами;
- Досліджено, як творчість Богдана Сильвестровича вплинула на розвиток українського театру, кіно, культури в цілому;
- З'ясовано природу творчої харизми Богдана Ступки.

Теоретичне та практичне значення дослідження полягає в тому, що його результати можуть бути корисними для сучасних акторів, режисерів та дослідників театру, оскільки вони надають цінні інсайти щодо розвитку акторської майстерності та ролі театру в суспільстві.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дослідження оприлюднені у двох тезах:

1. Дяченко А. Акторська харизма Богдана Ступки // Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір : матеріали VIII міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспірантів та магістрів, 7 лист. 2024 р. М-во культ. України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. Київ : НАКККіМ, 2024.

2. Дяченко А. Богдан Ступка як феномен українського театрального мистецтва // Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: сфери, концепції, ефективність. Зб. наукових праць / Упор., наук. ред., відп. за вип. : С. Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2024.

Структура магістерської роботи. Робота складається з вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 93 сторінки, основний обсяг – 78 сторінок, список використаних джерел – 9 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Історіографія та джерельна база дослідження

«Термін "історіографія" (від грец. *ἱστορία* – розповідь, оповідання – та *γράφω* – пишу; буквально – опис, описання історії) є одним з найуживаніших в історичній науці, але водночас і найменш точним за адресною спрямованістю. Нині цей термін застосовується в багатьох перехресних, часом суперечливих контекстах, зокрема для означення: 1) дисципліни (галузі), яка вивчає історію істор. науки; темпи, інтенсивність та етапи розвитку істор. думки, зокрема формування та нагромадження знань про минуле; тяглість, дискретність і просторово-регіональну конфігурацію наук.-істор. процесу; інституціонально-орг. форми історико-наук. діяльності (навч. заклади, академічні установи, університетські каф-ри, дослідницькі т-ва та центри, періодичні, неперіодичні і серійні видання та ін.); формальну дисциплінарну (галузі, дисципліни, міждисциплінарні стики) та неформальну (напрями, школи, течії, групи, гуртки) інституціональну структуру науки; соціокульт. та інтелектуальні передумови, чинники та середовища функціонування істор. науки; історію теорії, методології та методики істор. досліджень; стан та перспективи розробки дослідницької проблематики з обсягу різних галузей, дисциплін та окремих проблем; творчий доробок і спадок окремих істориків та ін.; 2) власне істор. науки або наук. літ. з історії в найширшому архаїчному розумінні; в такому застарілому значенні ця дефініція вживалася здебільшого в 19 ст., але іноді побутує і в сучасних студіях; 3) форми свідомості та самосвідомості істор. науки, переважно у внутр., рефлексивному розумінні; 4) сукупності істор. студій з певної проблеми, теми чи наук. галузі (дисципліни) у вузькому сенсі, які мають спільну просторово-хронологічну локалізацію та предметну область дослідження (напр.: І. новітньої історії України, церковна І., І. історії Слобідської України, військова І., І. історії української революції 1917–1921 та ін.); 5) істор. літератури певної доби чи періоду, об'єднаної спільним

соціо- та етнокульт. простором, типовими інтелектуальними рефлексіями і концептуальними підходами (напр.: козац.-старшинська І., укр. романтична І., укр. рад. І, укр. еміграційна І. та ін.)»[72].

Для початку дослідження біографії та феномену творчості відомого актора, треба познайомитись з минулими роботами та дослідженнями про Богдана Сильвестровича. «Життя-бо довге, в артиста воно ще помножене на сотні ликів і відблисків інших людей... І ще. Актор, ти ще такого культурного масштабу, як Богдан Ступка, перебуває в постійному діалозі з людьми, чії імена сяють найкрастасі світової цивілізації.»[74].

Перед тим, як самостійно поринути в дослідження про Ступку, я ознайомився з: книга В.Мельниченко «Майстер», видавництво «Либідь» 2005 рік; книга Бібліотеки шевченківського комітету «Богдан Ступка митець і людина», видавництво «Книга Київ» 2008 рік; книга С. Тримбач «Богдан Ступкай. Метаморфози»; Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв No 1'2022, написаний Гусакова Ніна Миколаївна, кандидатом педагогічних наук, професором кафедри режисури та майстерності актора Київського національного університету культури і мистецтв, та Хвостова Таїсія В'ячеславівна, асистент кафедри режисури та майстерності актора Київського національного університету культури і мистецтв, друк 2022 року, «Мета роботи. Охарактеризувати особливості формування та становлення творчої особистості Б. Ступки крізь призму тенденцій розвитку українського театрального мистецтва та визначити засади і здобутки виконавської майстерності митця.»[75].; «Медіаобраз Богдана Ступки»[76].; стаття Ольги Влимчаниці «Ювілей Богдана Ступки. Післямова».

1.2. Методологія та понятійно-категоріальний апарат

Методологію прийнято вважати "як учення про науковий метод пізнання або як систему наукових принципів, на основі яких базується дослідження і здійснюється вибір сукупності пізнавальних засобів, методів, прийомів

дослідження. Найчастіше методологію тлумачать як теорію методів дослідження, створення концепцій, як систему знань про теорію науки або систему методів дослідження" [73].

Аби досягти бажаного, необхідно знайти правильний підхід до дослідження теми. Серед моїх методів та підходів є: культурно-історичні, термінологічні, порівняльно-історичний, функціональний, аналітичний, аналізу та синтезу.

При розгляді історичних аспектів дослідження, я використовував історичний, порівняльно-історичний метод. За допомогою цього методу, можливо проаналізувати у хронологічному порядку творчий шлях актора.

Далі йдуть метод аналізу та синтезу, отже: «Аналіз (від грец. *αναλυσις* — «розклад») — розчленування предмету пізнання, абстрагування його окремих сторін чи аспектів. Метод дослідження, який вивчає предмет, уявно чи реально розчленовуючи його на складові елементи, як-от частини об'єкта, його ознаки, властивості, відношення, відтак розглядає кожен з виділених елементів окремо в межах єдиного цілого. »[77].; «Сінтез — процес з'єднання або об'єднання раніше розрізнених речей або понять в ціле або набір. Термін походить від грец. *σύνθεσις* — поєднання, приміщення разом (*σύν* — з, разом і *θεσις* — стан, місце). Сінтез є способом зібрати ціле з функційних частин як антипод аналізу — способу розібрати ціле на функційні частини.»[78]. «Аналіз – метод дослідження, який включає дослідження предмета за підтримки мисленого або практичного поділу його на складові елементи (частки об'єкта, його ознаки, властивості, відношення). Кожну із виділених частин розглядають окремо у межах єдиного цілого. У науковій роботі ми аналізуємо сценічний образ як феномен сценічного мистецтва, в різних її проявах.»[79].

Також для подальшого розуміння написаного треба визначитись з термінами:

«Актор, акторка (з лат. – *той, хто діє*) – виконавець/викона- виця ролей у драматичних, оперних, балетних виставах, який/яка реалізує дієво-ігрове начало сценічного мис- тецтва. Особливість діяльності А. проявляється в тому, що він/вона, створюючи образи персонажів спектаклю, кори- стується

власними фізичними й духовними даними. А покликаний діяти на сцені від імені зображуваного персонажа. Для цього в нього/неї мають бути розвинені спостережливість, творча фантазія, емоційність, емпатичність, артистичність, вміння урізноманітнювати дії та поведінку в пропонованих обставинах, а також треноване тіло, голос, пластика, музикальність тощо. Формула А. за В.Мейєрхольдом – «філософ і акробат», за П.Бруком – «філософ і клоун», за Л.Курбасом – «інтелектуальний Арлекін»»[80].;

«**Вистава, спектакль** (з лат. – *видовище*) – театральна постановка, в основі якої – будь-який драматичний твір або інсценізація епічного чи ліричного твору. Результат колективної праці акторів, режисерів, художників, композитора та інших представників театального мистецтва. Складається з одного або декількох актів, дій, частин, що перериваються або не перериваються антрактом.»[81].:

«**Режисер** (з лат. – *керувати*) – творчий працівник театру, який здійснює постановку драматичного чи музичного твору на сцені. На основі власного творчого задуму створює нову сценічну реальність, об'єднуючи в роботі над спектаклем усіх учасників: акторів, художника, композитора, балетмейстера та ін. »[82].:

РОЗДІЛ 2. АКТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ БОГДАНА СТУПКИ В ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРИ

2.1. Формування професійних основ в театральній студії та на сцені Львівського драматичного театру ім. Марії Заньковецької

Богдан Ступка - одна з найяскравіших постатей українського театру та кінематографа, яка залишила незабутній слід у багатогранному культурному ландшафті України. Його шлях до вершин професійної майстерності розпочався ще в юні роки, коли він вступив до театральної студії Львівського драматичного театру ім. Марії Заньковецької. Це навчальний заклад був не лише простором для освоєння акторської техніки, а й центром, де молоді таланти могли поглиблено вивчити історію театру, драматургію та сценічну етику.

Львівський драматичний театр, під керівництвом видатних особистостей того часу, таких як режисери й актори, став платформою для молодих акторів, які прагнули реалізувати свій талант. Тут Богдан Ступка не тільки здобув базові навички акторського майстерства, але й познайомився з багатогранними аспектами театального життя, такими як робота з партнерами на сцені, вивчення акторських технік, а також взаємодія з придумуванням образів на основі складних персонажів. Його перші ролі стали не лише випробуваннями, а й важливими кроками до визначення своїх акторських пріоритетів і стилю, які в подальшому сформували його унікальний театр, що поєднував глибокі емоції з інтелектуальною складовою.

Львівський драматичний театр став плацдармом для багатьох талановитих акторів, і Ступка - не виняток. Його початкова робота в цьому театрі була насичена різноманітними ролями. Кожна вистава ставала для нього школою, де він відточував свою майстерність. Ступка проявив свій унікальний стиль уже в ранніх ролях. Його здатність передавати реальні емоції на сцені заворожувала глядачів. Він володів мистецтвом створення багатошарових

персонажів, що допомогло йому виділитися серед своїх колег. У найважливіших виставах його гра вирізнялася тонким нюансуванням і глибоким емоційним змістом.

Також не можна не відзначити, що Богдан Ступка активно експериментував із різними театральними техніками. Він активно використовував елементи народного українського театру, що давало йому змогу створювати яскраві образи та передавати атмосферу твору.

Творчий період Богдана Сильвестровича у Львівському драматичному театрі імені Марії Заньковецької тривав з 1961 року по 1978 рік, тобто, понад 17 років. Саме у Львові Ступка отримав перші свої нагороди і здобув популярність у глядача. Він став лауреатом премії – Державної премії УРСР ім. Тараса Шевченка у 1976 році. Цей період його життя був важливою частиною у формуванні не лише Богдана, як актора, але і як особистість. Саме львівський період дав підґрунтя для того, щоб підкорити не лише Україну, але й пів світу своїм талантом.

Життя Богдана Ступки могло скластися абсолютно по іншому. Закінчивши середню школу у Львові під номером 28, він намагався поступити до хіміко-технологічного факультету Львівського Політехнічного інституту. На мою думку, на щастя, невдало. Далі з січня по травень 1959 року працював на посаді вираховувача в Астрономічній обсерваторії Львівського державного університету імені Івана Франка. Паралельно Богдан приходить в театральну студію при Національному Драматичному театрі імені Марії Заньковецької.

Вважається, що злет його кар'єри розпочався з вистави режисера Національного драматичного театру імені Марії Заньковецької Бориса Тягна в ролі Механтропа у виставі «Фауст і смерть» О. Левади. Це була його дипломна роль. І саме вона допомогла висвітлити непересічний талант Богдана Сильвестровича. Насправді, це був колосальний ризик давати Богдану таку роль, адже на той момент він був не професійним актором, а студійцем. Саме завдяки великому прояву довіри Ступці як актору від майстра Бориса Тягна до свого учня. І він не помилився, Богдан цілком виправдав довіру свого майстра.

Майбутній великий актор завжди з вдячністю згадував, майже в кожному своєму інтерв'ю, той шанс, який йому дали. В рецензії на постановку Бориса Тягна «Фауст і смерть» відомої театрознавиці того часу Л. Лучко зазначено: «Для підкреслення і підсилення образу Вадима (*цю роль виконував Ярослав Геляс – О.П.*) драматург вводить до п'єси Механтропа. Це Вадимова совість, його друге «я». Всі потаємні думки, які Вадим приховує від людей, від навколишнього світу, повторює Механтроп. Він же й служить тими невидимими руками, що розправляються з Ярославом. Потрібно віддати належне молодому здібному акторові Б. Ступці, який створив оригінальний сприятливий для глядача образ. Знайшовши певну зовнішню форму, відчувши внутрішній ритм, імпульс життя електронного створіння – людського винаходу, актор талановито відтворює цей образ на сцені» (28). Один з відомих режисерів-практиків того часу Борис Львов-Анохін опублікував відгук вистави «Фауст і смерть» під назвою «Дерзання», назва говорить сама за себе. Він охарактеризував акторський доробок Богдана Сильвестровича в ролі Механтропа як: «Артист Б. Ступка майстерно, з прекрасним відчуттям форми і ритму відтворює цей рисунок, примушуючи нас вірити в злу ретельність і байдужу мудрість механічної людини. Артист зумів не бути одноманітним в одноманітно-механічних інтонаціях і рухах. Ми відчуваємо в них і своєрідний гумор, і силу, і сарказм виконавця»(29). Вистава Бориса Львов-Анохіна не залишила байдужим нікого. Важливою складовою успіху Богдана у ролі Механтропа стали сміливі прагнення вийти за межі звичайності, постійні творчі шукання з раніше незвіданих ракурсів. «Артист Б. Ступка майстерно, з прекрасним відчуттям форми і ритму, відтворює цей рисунок, примушуючи нас вірити в злу ретельність і байдужу мудрість механічної людини. Артист зумів не бути одноманітним в одноманітно-механічних інтонаціях і рухах. Ми відчуваємо в них і своєрідний гумор, і силу, і сарказм виконавця»[2].

Втілюючи складні й багатошарові образи, які в свою чергу вміло відображали історичну самосвідомість національну ідентичність, та культурні протиріччя, Богдан Ступка маленькими кроками репрезентував українське

кіномистецтво. Він надавав можливість усвідомлення культурної спадщини свого народу ще й на початку свого шляху.

Акторський стиль Богдана Ступки мав характер емоційної глибини та інтелектуальної рефлексії. Це й надало на початку його кар'єрного шляху можливість створення персонажів, що не були поверхневими, а натомість несли потужний психологічний та сенсовий заряд.

Саме цей момент прийнято вважати зародженням нової зірки на небосхилі, яка з кожним роком його життя світила все більше і більше. Правду кажучи, вона світить і до теперішнього часу.

2.2. Творчі здобутки Богдана Ступки на сцені Львівського театру ім. Марії Заньковецької

Прихід Ступки в 1963 році до Львівського театру імені Марії Заньковецької став визначальним кроком у його акторській кар'єрі. Свій талант в даному місці Богдан Сильвестрович зміг розвивати завдяки керівництву режисера Сергія Данченка. Відточення своєї здатності до глибокого занурення у персонажі та відтворення на сцені складних психоемоційних образів відбувалося саме в цей важливий період, у стінах Львівського театру імені Марії Заньковецької.

Для молодого Богдана Ступки Львівський театр імені Марії Заньковецької був не лише сценою, а й своєрідним коконом, у якому зійшла на світ зірка українського театру. Саме тут, серед старовинних декорацій та оплесків вибагливої львівської публіки, він робив свої перші впевнені кроки до визнання.

Саме про творчі здобутки Богдана Сильвестровича можна спілкуватись вічно. Його дебютна роль на сцені Національного Драматичного театру імені Марії Заньковецької Механтроп у виставі «Фауст і смерть» О. Левади, яка стала справжнім випробуванням і водночас трампліном до успіху. А його гра була настільки яскравою та переконливою, що навіть досвідчені театralи були

вражені. Ця роль не просто відкрила двері в світ театру, а й стала візитною карткою молодого актора. Про це можна детальніше прочитати в підрозділі 2.1.

Наступні роки були для майбутнього талановитого актора періодом активного творчого пошуку. Він зіграв безліч різнопланових ролей, які дозволили йому відточити майстерність і знайти власний неповторний стиль. Серед найвизначніших ролей того періоду можна назвати:

- «Над блакитним Дунаєм» автора І. Рачади Режисером вистави був А. Горчинський.

Вистава вийшла у 1960 році. Богдан Ступка зіграв роль румунського офіцера.

- «Бондарівна» автор Іван Карпенко-Карий. Режисером вистави був А. Ріпко

Вистава вийшла у 1960 році. Богдан Ступка зіграв роль шляхтича.

- «З коханням не жартують» автор Педро Кальдерона. Режисером вистави був Сергій Сміян.

Вистава вийшла у 1960 році. Богдан Ступка зіграв роль Дон Хуана

- «Гайдамаки» поставлена за поемою Тараса Григоровича Шевченка. Режисером вистави був Володимир Грипич.

Вистава вийшла у 1963 році. Богдан Ступка зіграв роль конфедерата.

- «Колеги» автор Василь Аксьонов. Режисером вистави був А.Ротенштейн.

Вистава вийшла 1963 року. Богдан Ступка зіграв другорядну роль.

- «Четвертий» автор Константин Симонов. Режисер вистави - Сергій Сміян.

Вистава вийшла в 1963 році. Богдан Ступка зіграв роль американського журналіста Чарльза Говарда.

- «Третя Патетична» автор Микола Погодін. Режисер вистави - Сергій Сміян.

Вистава вийшла 1963 року. Богдан Ступка зіграв роль Валерія Сестрорецького.

- «Річард III» поставлений за п'єсою Вільяма Шекспіра. Режисер вистави -Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1973 року. Богдан Ступка зіграв роль Річарда III.

- «Прапорonosці» поставлені за романом О. Гончара. Режисер вистави - Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1975 року. Богдан Ступка зіграв роль Брянського.

- «Кам'яний господар» поставлений за пєсоюЛесі Українки. Режисер вистави - Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1979 року. Богдан Ступка зіграв роль Дон Жуана.

Підсумовуючи, можна виділити основні аспекти, які розгорнулися час роботи у Львівському театрі імені Марії Заньковецької, де, безпосередньо, харизма Ступки засяяла у численних постановках:

- ✓ Він вдихнув нове життя в класичних українських персонажів, привносячи свіжий погляд на традиційні ролі;

- ✓ Його виступи в авангардних постановках продемонстрували його готовність розширювати межі та йти на мистецькі ризики;

- ✓ Співпраця Ступки з відомими режисерами призвела до створення новаторських вистав, які піднесли репутацію театру;

- ✓ Як наставник, він надихав молодих акторів, передаючи не лише техніку, а й важливість розвитку власної харизми.

Можна із впевненістю зауважити, що період роботи у Львівському театрі став для Богдана Ступки горнилом, яке викувало його легендарний статус. Його харизматичні вистави там заклали фундамент його подальшого успіху і зробили значний внесок у багату історію українського театрального мистецтва.

Отже, сцена у Львівському театрі ім. Марії Заньковецької стала для Богдана Ступки не просто місцем роботи, а другим будинком. Саме в цьому місці він не просто знайшов, а відкрив себе як актор, розкрив свій талант у повній мірі і став одним із найвидатніших українських артистів. Можна з впевненістю сказати, що Львівський театр ім. Марії Заньковецької відіграв вирішальну роль у формуванні Богдана Ступки таланта на сцені. Тут він здобув

перший досвід, відточив свою майстерність. Творчість Ступки в цьому театрі - це яскрава сторінка в історії українського театру, яка назавжди залишиться в серцях шанувальників його таланту.

2.3. Розквіт акторської майстерності Богдана Ступки на сцені Київського національного театру ім. І. Франка

Понад 50 років Богдан Сильвестрович впливав на національну культуру України. Більшість з знакових ролей він втілював в життя саме на сцені Київського національного драматичного театру імені Івана Франка.

Богдан Ступка, блискучий гігант українського театру, і знайшов своє найяскравіше втілення на сцені саме Київського національного театру ім. І. Франка. В цьому могутньому місці й розквітла повністю його неперевершена акторська майстерність, яка вражала публіку глибиною переживань, багатогранністю образів та майстерним володінням акторськими інструментами.

У театрі ім. Франка Ступка відточував своє вміння зображати широкий спектр персонажів. Його універсальність стала очевидною, коли він взявся за ролі в класичних п'єсах, сучасних драмах та експериментальних постановках. Цей різноманітний репертуар дозволив йому продемонструвати свою адаптивність і глибину як актора.

Репертуар театру Франка дозволив Ступці спробувати себе в різних амплуа. Як приклад, від трагічних героїв до комічних персонажів, від історичних постатей до сучасних людей – зі всіма цими ролями актор з легкістю справлявся.

Варто зазначити, що саме можливість або й навіть дар перетворення на будь-який лад дозволяла Богдану створювати живих та дихаючих персонажів.

Також, більшість його ролей увійшли до золотого літопису сценічного та кінематографічного мистецтва нашої держави. Не дарма Б Ступка любив цитувати відому фразу Івана Франка з вірша «Земле, моя всеплодюча мати...»

[3], а саме рядки «Дай працювати, працювати, працювати, В праці сконати!»[4]. У Ступки з Київським національним драматичним театром імені Івана Франка довга історія. Після праці у Львівському драматичному театрі імені Марії Заньковецької він переїхав саме сюди.

У 2001 році мистецький шлях Б.Ступки в театрі ім. І. Франка сягнув нових висот, коли його призначили художнім керівником театру. На цій посаді він не лише продовжував грати, але й формував мистецьке бачення театру, плекаючи нові таланти та підтримуючи престижний статус закладу.

Богдан Ступка, один з найяскравіших акторів української сцени, сяяв на підмостках Київського національного театру, як зірка, освітлюючи кожную мить вистави. Його талант був не просто акторською майстерністю - він став поетичною мелодією, пронизаною пристрасстю, болем і глибокою людяністю. Коли Ступка виходив на сцену, здавалося, що сам час зупинявся, щоб спостерігати за ним: у його жестах, голосі, кожному русі була укладена історія, сповнена ніжності і болю, глибини і бунтарства.

Тож розглянемо вистави, де грав талановитий Богдан Ступка у межах Київського національного театру ім. І. Франка.

- «Дикий Ангел» автора Олексія Коломійця. Режисер вистави - Володимир Оглобін.

Вистава вийшла 1979 року. Богдан Ступка зіграв Маляра.

- «Украдене щастя» поставлене за п'єсою Івана Франка. Режисер вистави -Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1979 року. Богдан ступка зіграв роль Миколи Задорожнього.

- «Дядя Ваня» поставлено за п'єсою Антона Павловича Чехова. Режисер вистави – Сергій Данченко.

Вистава вийшла в 1980 році. Богдан Ступка зіграв роль Івана Войницького.

- «Загибель ескадри» автор Олександр Корнійчук. Режисер вистави – Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1981 року. Богдан Ступка зіграв другорядну роль.

- «Кар'єра Артура Уї, якої могло не бути» автор Бертольдт Брехт.

Режисер вистави – Валентин Козьменко-Делінде.

Вистава вийшла 1985 року на малій сцені і в 1999 році на великій сцені.

- «Енеїда» поставлена за поемою Івана Котляревського. Режисером

вистави був Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1986 року. Богдан Ступка зіграв роль Івана

Котляревського.

- «Майстер і Маргарита» поставлена за романом Михайла Булгакова.

Режисером вистави була Ірина Молостова.

Вистава вийшла в 1987 році. Богдан Ступка зіграв роль Ієшуана.

- «Тев'є-Тевель» поставлений за мотивами збірки оповідань Шолом-

Алейхема. Режисером вистави був Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1989 року. Богдан Ступка зіграв роль Тев'є.

- «Привиди», автор Едуардо Де Філіппо. Режисером вистави був

Петро Ільченко.

Вистава вийшла в 1992 році. Богдан Ступка зіграв роль Паскуале.

- «Нотатки божевільного» поставлена за мотивами повісті Миколи

Гоголя. Режисером вистави був В. Сечин.

Вистава вийшла в 1993 році. Богдан Ступка зіграв роль Поприщина.

- «Росмерсгольм» автор Генрік Ібсен. Режисером вистави був Сергій

Данченко.

Вистава вийшла в 1994 році. Богдан ступка зіграв роль Росмера.

- «Маячня удвох» автора Ежена Йонеско. Режисером вистави був В.

Сечин.

Вистава вийшла в 1994 році. Богдан Ступка зіграв роль Він.

- «Сни за Кобзарем» автор Тарас Шевченко. Режисером вистави був

Валентин Козьменко-Делінде.

Вистава вийшла в 1995 році. Богдан Ступка зіграв роль Поета.

- «Король Лір» поставлена за п'єсою Вільяма Шекспіра. Режисером вистави був Сергій Данченко.

Вистава вийшла 1997 року. Богдан Ступка зіграв роль короля Лір.

- «Цар Едіп» поставлена за трагедією Софокла. Режисером вистави був Роберт Стуруа.

Вистава вийшла 2003 році. Богдан ступка зіграв роль царя Едіпа.

- «Історія» автор Террі Джонсон. Режисером вистави був Григорій Гладій.

Вистава вийшла в 2003 році. Богдан Ступка зіграв роль Зигмунда Фрейда.

- «Посеред раю на майдані» автор Володимир Клименко. Режисером вистави був Володимир Кучинський.

Вистава вийшла в 2006 році. Богдан Ступка зіграв другорядну роль.

- «Лев і Левиця» автор Ірен Коваль. Режисером вистави був Станіслав Мойсеєв.

Вистава вийшла в 2007 році. Богдан Ступка зіграв роль Льва Толстого.

- «Легенда про Фауста» поставлена за мотивами творів Й.Шпіса, К.Марлоу та Гейсельбрехта. Режисером вистави був Андрій Приходько.

Вистава вийшла в 2008 році. Богдан ступка зіграв роль старого Фауста / Мефістофеля.

- «Чайка» поставлена за п'єсою Антона Чехова.

Вистава вийшла в 2008 році. Богдан Ступка зіграв роль Треплева.

Богдан Ступка залишив незгладимий слід в історії українського театру, а саме Київського національного театру ім. І. Франка. Його вистави на сцені були справжнім святом для глядачів, оскільки акторська гра Ступки була не просто ремеслом, а справжнім мистецтвом, яке надихало і продовжує надихати нові покоління акторів.

Його відданість своїй справі, вміння надати глибину кожній ролі та лідерство у просуванні української культури через театр надихали покоління акторів і зробили значний внесок у репутацію театру як культурної пам'ятки.

2.4. Поєднання акторської та адміністративної діяльності

Богдан Ступка, відомий не лише своєю акторською майстерністю, а й активною адміністративною діяльністю, залишив вагомий слід в історії української культури. Після того, як він занурився у світ театру, його прагнення до розвитку театрального мистецтва не обмежувалося лише сценою – він став ініціатором численних змін в організації театральних процесів, які суттєво трансформували українську драматургію.

Після того як Богдан Ступка займався артистичною діяльністю, він отримав нове покликання – адміністративну роботу. Ступка був призначений художнім керівником Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, де його управлінські здібності проявилися у всій красі. Час, коли він очолив театр, став періодом нових досягнень і перевтілень.

Серед його важливих досягнень можна відзначити створення нових театральних форм і вистав, які поєднували традиції з інноваціями. Він активно впроваджував нові методи роботи з акторами, підтримуючи молоді таланти та запрошуючи до співпраці відомих митців. Саме при Ступці театр став місцем, де експериментальні постановки співіснували з класикою, відкриваючи глядачам нові горизонти сприйняття театру.

Богдан Ступка мав розуміння, що як актор він бездоганно може впливати на окремих глядачів. А саме як адміністратор на цілі покоління. Тому він і мріяв, щоб українське мистецтво стало визнаним у всьому світі.

Завдяки тому, що Ступка був актором, він знав всі особливості творчої «кухні», він мав розуміння проблем та ефективно вирішував організаційні питання.

Поєднання акторської та адміністративної діяльності – це завдання не з легких. Це вимагає величезної віддачі, енергії та організованості. Богдан Ступка довів, що це можливо. Він успішно поєднував творчість з організаційною роботою, досягаючи високих результатів у обох сферах.

Однак адміністративна діяльність Ступки не обмежувалася лише театром. Його голос звучав на багатьох культурних форумах, де він виступав як захисник української культури та мистецтва. Богдан активно підтримував ініціативи, які мали на меті розвиток молодіжного театру, а також ініціював програми, що сприяли культурному обміну між українськими та зарубіжними театрами.

Таким чином, адміністративна діяльність Богдана Ступки стала логічним продовженням його артистичного шляху. Його вклад у розвиток театру та культури загалом ще довго залишатиметься в пам'яті поколінь, які звикли до того, що театральне мистецтво є не просто розвагою, а важливим елементом суспільного життя.

Завдяки його зусиллям українське мистецтво стало більш відомим за межами України. А молоде покоління мало нові можливості для розвитку своїх талантів. І надважливим є те, що національну театральну спадщину було розвинено, а й згодом збережено.

Ступка зумів об'єднати акторів, режисерів та викладачів, створивши сприятливе середовище для творчого зростання. За його керівництва було введено нові формати вистав, які поєднували традиційні українські мотиви з сучасними театральними практиками, що дозволило привнести нове дихання у класичні твори. Таким чином, Богдан Ступка став не лише керівником театру, а й культурним новатором, який заклав основу для наступних поколінь акторів і режисерів в Україні.

Актор-адміністратор – це феномен сучасного світу, який свідчить про те, що людина здатна на все. Це символ того, що межі можливостей розширюються, а стереотипи руйнуються. Це доказ того, що творчість і організація – не протилежності, а доповнення одне одного.

Сьогодні Богдана Ступки вже немає з нами, але його спадщина живе. Його ролі назавжди залишаться в серцях глядачів, а його внесок у розвиток українського театру і кіно оцінять ще не одне покоління.

РОЗДІЛ 3. АКТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ БОГДАНА СТУПКИ В КІНЕМАТОГРАФІ

3.1. Акторський доробок Богдана Ступки в українському кінематографі

Формування акторського доробку Богдана Ступки в українському кінематографі постає важливим елементом національної культури, що втілює в собі глибину і багатство української душі. Як один з найзначніших представників українського театру та кіно, він не лише зіграв низку знакових ролей, але й став символом незламності та гідності українського народу. Протягом своєї довгої кар'єри, Богдан Ступка втілював у життя образи, які не лише розважали, а й піднімали важливі соціальні теми, закликаючи українців до роздумів про свою ідентичність та культурні коріння. Його виступи у таких фільмах, як «Тарас Бульба» та «Гадюка», залишили незгладимий слід в пам'яті глядачів і визначили нові стандарти акторської гри в Україні. У «Тарасі Бульбі» його гра була сповнена емоційної глибини, що в свою чергу дозволяло глядачам краще зрозуміти історичні труднощі та боротьбу за істину, а «Гадюка» продемонструвала широкий діапазон його акторського таланту, перебуваючи на межі драми й комедії. Важливо зазначити й те, що його внесок не обмежувався лише кінематографом.

Однак, попри великий успіх у кіно, Богдан Ступка не забував про свої театральні корені. Він продовжував активно виступати на сцені, де його майстерність та емоційна виразність ставали ще більш очевидними. Ступка також активно займався педагогічною діяльністю, передаючи свій досвід молодим акторам та допомагаючи їм знайти свій шлях у мистецтві. Його лекції з акторської майстерності завжди проходили з аншлагами, адже студенти цінували не лише його знання, але й життєвий досвід, який насичував його настанови. Крім того, Ступка мав велику соціальну активність та зосереджувався на питаннях культурної спадщини України. Він брав участь у

багатьох благодійних проектах, які сприяли розвитку театру і кіно в Україні, а також підвищували обізнаність про українську культуру за кордоном. Ця діяльність сприяла формуванню позитивного іміджу України на міжнародній арені, і Ступка став справжнім культурним послом своєї країни. Усі ці аспекти його роботи надали можливість Богдану Ступці залишити помітний слід не тільки в мистецтві, але й у суспільстві. Його колеги та молоді актори згадують його як людину з величезним серцем, готову поділитися знаннями і досвідом, а також як людину, яка завжди підтримувала творчі ініціативи. Успіхи та досягнення Ступки стали натхненням для багатьох українських художників, які прагнули зробити внесок у розвиток національного кінематографу. Визначна роль Богдана Ступки в українській культурі не лише підтверджує його талант, але й слугує свідченням сили та глибини українського мистецтва в складні часи. Його спадщина надалі вплине на нові покоління, нагадуючи про те, як важливо зберігати національну ідентичність і культури через мистецтво. Тобто, те, що Ступка активно пропагував театральне мистецтво, зокрема через режисуру і навчання молодих акторів – безумовно засвідчує його відданість мистецтву. Його педагогічна діяльність, яка була спрямована на передачу досвіду та знань новим поколінням, була не лише професійним зобов'язанням, але й важливою частиною його особистої філософії – формувати нові уми в мистецтві. За свою творчу діяльність він був відзначений численними нагородами, включаючи звання Народного артиста України, що підкреслює його визнання в професійних колах.

Окрім того, Богдан Ступка активно брав участь у театральних фестивалях, де його виступи отримували високу оцінку глядачів та критиків. Його бездоганне володіння українською мовою та глибокий емоційний вираз стали основою для створення ролей, які стали класикою українського театру. Зокрема, у виставі «Аліса в країні чудес» він майстерно втілював образ, що поєднує елементи комедії та драми, демонструючи, як можна грати на межі між жанрами, піднімаючи соціальні проблеми та філософські питання. Крім театральної діяльності, Ступка також активно співпрацював із телебаченням, де

його ролі в популярних серіалах зміцнили його статус у масовій культурі. Завдяки своєму природному шарму та здатності створювати близькі та зрозумілі образи, він мимоволі став символом доброти та стабільності в українському кіно. У той же час, зокрема завдяки проекту «Великі українці», глядачі змогли дізнатися більше про його філософію життя, погляди на мистецтво та місце української культури у світі.

Вплив Богдана Ступки на молоде покоління акторів залишається неперевершеним, оскільки він слугував прикладом для багатьох, демонструючи гідність і професіоналізм у своїй сфері. Його мудрість та досвід надихали молодь не тільки у творчості, але й у житті, формуючи цінності, такі як терпимість та людяність. Особисте життя актора також відзначалося соціальною активністю, адже він неодноразово виступав на підтримку культурних ініціатив та благодійних проєктів, залучаючи увагу до важливих соціальних питань через свої виступи та ініціативи. Уся його діяльність поєднує в собі мистецтво, вплив та людяність, роблячи його постать важливою для розуміння розвитку української культури та формування сучасного культурного середовища, яке вирізняється активною участю у обговоренні соціальних питань і просуванні національних цінностей.

Варто представити перелік акторського доробку Богдана Ступки в українському кінематографі:

- В 2013 році вийшов на екрани «Таємниця козацького храму». Виробництво - Україна.

Український документальний фільм. Знятий режисером Андрієм Киор.
Богдан Сильвестрович Ступка зіграв самого себе.

- В 2010 році вийшов на екрани фільм «Шантрапа». Виробництво – Грузія, Україна, Франція.

Фільм знятий режисером Отаром Іоселіані. Це позаконкурсна робота на канському кінофестивалі 2010 року. Прем'єра відбулася в Парижі. Кінцівка фільму цікава тим, що вона асоціюється і поєднує в собі: «Атлант» Жана Віго та «Амаркорд» Федеріко Фелліні. Більшість критиків вважають цей фільм

хорошим і порівнюють його з фільмом «Жив співочий дрізд». При цьому критики відмічають, що грузинські епізоди вийшли не на гарному рівні. Грузія вийшла картонною і шаблонною, а герої більше були схожі на ляльок, ніж на справжніх пропрацьованих персонажів. «Тут немає ідеологів, тільки «доброзичливі» бізнесмени, які пояснюють йому, що його робота мало кому цікава або не цікава зовсім. Що ж, його роботи не здатні приносити прибуток. Але хто ж такий Ніколас? Художник, який прагне самовираження? Людина, яка просто хоче отримувати гроші за свою роботу? Ніколас — не невизнаний геній і не небезпечний революціонер. Він простий і тихий по життю, вільний чоловік, незалежно від обставин. Можливо, це і є джерело його мук...»[3].

Богдан Ступка зіграв роль Бориса Фірсова.

В 2010 році вийшов на екрани «Платон Ангел». Виробництво – Україна.

Драма режисера Івана Войтюка. «У родині хірурга і хранителя патріархальних сімейних цінностей Платона Микитовича Ангела спостерігається розкол. Молодший син Павлик таємно одружується на 18-річній Ользі, за що був вигнаний батьком з дому. Федір, середній син, закохався в заміжню лікарку Клаву. Старший син Петро підписує дозвіл на масову забудову житлових масивів біля промислових підприємств, що розцінюється батьком як злочин. Дії Платона Ангела – вольові і рішучі. Завдяки його втручанню крок за кроком сім'я Ангелів знову збирається разом.»[4]. Телефільм був знятий за мотивами п'єси Олексія Коломійця «Дикий Ангел». Цей фільм заробив три нагороди. Перша – 2011 рік, на другому трускавецькому міжнародному кінофестивалі «Корона Карпат», отримала премію за найкращу чоловічу роль, зіграну Богданом Сильвестровичем Ступкою. Друга – 2012 рік, на двадцять першому Міжнародному кінофестивалі «Золотий витязь» отримав премію «Бронзовий витязь». Третій – 2012 рік, на десятому Міжнародному фінансфестивалі кіно «Покров», номінація «Ігрове кіно», третя премія.

Богдан Ступка зіграв головну роль - Платона Микитовича Ангела – главу сімейства, хірурга на пенсії.

- В 2009 році вийшов на екрани «Тарас Бульба». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ, Україна, Польща.

Художній фільм, екранізація однойменної повісті (у редакції 1842 року) Миколи Васильовича Гоголя, знятий Володимиром Бортком у 2008 році. Фільм здобув дев'ять нагород. Мало хто знає, але до повноцінного фільму існує ще й міні-серіальна версія. Саме цей фільм став і досі є найкрасивішою екранізацією української класики в історії, зібравши в прокаті 19 500 000\$. Цікавий момент, у 2014 році, Державне агентство України з питань кіно заборонило його до поширення і показів в нашій державі. Як йдеться в документах: «фільм «Тарас Бульба» викривляє історичні події, фальсифікує і дискредитує українську національну ідею, і загалом є кричущою неправдою, ставить під сумнів саме існування українського народу. Варто відзначити, що Володимир Бортко екранізував саме другу версію однойменної повісті Миколи Гоголя, створену на вимогу російського царату, де суттєво зміщені акценти на Русь і російське, а Україна та українське майже відсутні»[6]. Перша спроба створити «Тарас Бульба» була ще в далекі 1920-ті роки. Ось, що про це писала Варшавська газета «Наш світ» у 1924 році «У Мюнхені відбулася перша спроба показу «Тараса Бульби». Праця над приготуванням фільму тривала цілих два місяці, виконували цю драму майже 5000 артистів під режисурою відомого режисера Володимира Стрижевського. Ролі козаків виконували російські і українські емігранти, серед яких Ісаак Дуван-Торцов (за походженням — караїм), артист московського театру, який виступив у ролі Тараса Бульби. Осип Рунин грав роль сина Остапа, а артист празького театру Оскар Маріон виступив в ролі Андрія. Головну жіночу роль виконала Олена Маяковська»[11].

Богдан Ступка зіграв головну роль – Тараса Бульби.

- В 2008 році вийшов на екрани «Стріляй, негайно!». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ, Україна.

Російськомовний телефільм 2008 року. Режисер Віллена Новака. Телефільм був знятий за мотивами водевілю «Ведмідь» Антона Чехова. Зйомки відбувалися на Одеській кіностудії. На другому Київському

міжнародному кінофестивалі, помертньо був нагороджений актор фільму Юрій Степанов, за Найкращу чоловічу роль.

Богдан Ступка втілює образ директора банку – Івана Івановича, який дає доручення головному герою — кров із носа повернути кредити.

- В 2008 році вийшов на екрани «Сила тяжіння». Виробництво – Україна.

Фільм розповідає історію сім'ї, війна змусила їх переїхати з Харкова до Хмельницької області. Це короткометражна ігрова стрічка. Створена у співавторстві режисерки Ксенії Беркутої та оператора Даниїла Слободяна. Серіал складається з одного сезону, та шістдесяти серій.

Богдан Ступка зіграв роль Семена Сороки.

- В 2008 році вийшов на екрани «Серце на долоні». Виробництво – Польща, Україна.

Польсько-український фільм режисера Кшиштофа Зануссі. Богдан отримав приз на третьому Римському міжнародному кінофестивалі за найкращу чоловічу роль. Богдан Сильвестрович Ступка отримав нагороду за найкращу чоловічу роль на третьому міжнародному кінофестивалі в Римі срібного «Мавра Аврелія», за присудженням журі кінофестивалю. Критики називають жанр фільму, як ядучий кіносарказм. Не просто ж так головний герой вфдображається в моральному і фізичному розпаді, при цьому на операційному столі не покидаючи пляшку. Це явно знято з сатиричними нотками. В кінці стрічки олігарх виживає і в нього з'являється можливість, яка дана не всім, покаятись. Саме це він і робить, після чого роздає свої гроші бідним. Одним з недоліків фільму є його перша половина. Точніше його постановка, яка розкриває свою недосконалість і сцені з борделем, це він радше виглядає карикатурним. Цікавим фактом картини є те, що весь одяг кіношного мільярдера був повністю з особистого гардеробу Богдана Сильвестровича Ступки.

Богдан Ступка зіграв головну роль Костянтина, польського олігарха, який потрапляє у лікарню через проблеми із серцем.

- В 2008 році вийшов на екрани «Сафо». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ, Україна.

Український англоязычний еротичний художній фільм британського режисера Роберта Кромби. Протягом першого тижня прокату в Україні, фільм зібрав більше 437 тисяч доларі, та посів перше місце у прокаті. Фільм заробив більше одного мільйона доларів в українському прокаті, та ще двісті двадцять тисяч доларів в міжнародному. Сам бюджет фільму склав майже два мільйона доларів, на той час це був найдорожчий фільм за історію українського кіно, знятий самостійно. А для зйомок, навіть, побудовано спеціальне містечко біля Севастополя.

Богдан Ступка зіграв професора Володимира Орлова.

- В 2008 році вийшов на екрани «Куплю друга». Виробництво – Україна.

Український художній фільм, створений режисером Олександром Ітигіловим. Фільм отримав нагороди і визнання, а саме: на Київському Міжнародному кінофестивалі, Києві в 2009 році, став його учасником; перемога Богдана Ступки на Міжнародному кінофестивалі «Золота пектораль» за найкращу чоловічу роль; «особлива подія» на тринадцятому Бердянському міжнародному кінофестивалі. Весь фільм знімався в Києві та області. Цікаво, що в фільм батька Сичових зіграв Богдан ступка, а сина Сичових зіграв Остап Ступка.

Богдан Ступка зіграв Кіма Булатовича Сичова.

- В 2006 році вийшов на екрани «Дивне Різдво». Виробництво – Україна.

Український комедійний двосерійний телевізійний фільм, створений режисером Максимом Паперником. ««Чому різдвяний сніг падає тільки в кіно?». Але цього року все має бути інакше. вдова алкогольного магната Ольга Самойлова публічно пообіцяла: якщо сніг не випаде знову, вона засипле місто штучним за власні кошти. Ольга Миколаївна поставила за мету свого життя здійснювати чужі заповітні мрії та організувала «Фонд щастя» пам'яті свого

чоловіка-мільйонера. На жаль, троє її усиновлених дітей - депутат Георгій, прокурор Петро і світська левиця Лілія - не збираються тринькати «свої гроші» на забаганки своєї мачухи. Вони відправляють її подалі від очей, а самі розпочинають пошуки цінних паперів. Причому кожен із спадкоємців упевнений, що саме він має точні відомості про заповітну схованку. Мовляв, він найулюбленіша дитина і тільки йому мама сказала правду. І тут розпочинаються пригоди наших героїв. Поки Ольга Миколаївна безтурботно святкує Різдво в «Тихій гавані», Петро розбирає старий димар на дачі, Лілія випаровує опудало мамонта в зоологічному музеї, а Георгій копає клумбу в оранжереї президента.»[5].

Богдан Ступка зіграв роль доктора Павленка..

- В 2006 році вийшов на екрани фільм «Мости серцеві». Виробництво – Україна.

Українська комедія, знята режисером Левом Карповим.

Богдан Ступка зіграв головну роль – Аркадія Івановича Гая..

- В 2006 році вийшов на екрани «Два в одному». Виробництво – Україна.

Фільм режисерки Кіри Муратової. Стрічка містить у собі дві новели. Стрічка складається з двох новел. Перша – «Монтувальники». Друга – «Жінка життя». Стрічка отримала номінацію в Требекському кінофестивалі «World Narrative». Та премію «Ніка» кращий фільм СНД та Балтики. В ті часи усі хотіли працювати з відомою режисеркою Моратовою, через те, що вона постійно знаходила нові бачення класичних, звичайних подій і жанрів. В цьому фільмі вона відійшла від своїх традицій. Вона часто любила знімати не професійних акторів у фільмах, а натурників-непрофесіоналів. Героя Ступку представляють в часі між світами, між переходом від вагоном у театр під проводом сніжинок. Представляють його пафосно, як сексуального титана, грозу усіх жінок, людину легенду з неймовірними чоловічими здібностями та вміннями, тим ким хочуть бути усі чоловіки. Його квартира була наповнена картинами в стилі «ню», Кіна Муратова, одним словом, зробила з Богдана Сильвестровича секс-монстра.

Персонаж Богдана намагається згвалтувати власну доньку, а потім заманює і її подругу. В цьому фільмі переважає жанр абсурду. Причому в усьому, від діалогів, які наполовину імпровізовані і незрозумілі до майже жахливого реготання у виконанні Ренати Литвинової. У фільмі відчувається атмосфера напруження, ніби за ними спостерігають зовні. В першій новелі самогубець Борислав вішається на сцені, через що, у інших персонажів пропадає «творчий» імпульс. Цей вчинок оцінюється такими фразами, як «Це його найкраща роль. Красива смерть», «Жити та померти на сцені – що може бути краще!». Протягом всього фільму у сценах втілюється назва «Два в одному». Ця стрічка розповідає про старіючу силу і красу, це підкреслюють такі сцени, як перевдягання у кадрі старої акторки на фоні «ню» картин молодих жінок, або ж появу персонажа Ступки у другій новелі, коли оповідач за кадром розповідає «про його чоловічі перемоги ходять легенди, тепер він самотній. Дружина померла. Донька живе у тому самому будинку». При цьому всьому, фінал картини життєствердний. Богдану Сильвестровичу було цікаво працювати з режисеркою. Розповідаючи про роботу з нею він розповідав, що на третій знімальний день вона запитує ««А у вас що, своїх ідей щодо ролі немає? Будете виконувати все, що я кажу – навіть тоді, коли це не подобається?» Ах, так!?! То будь ласка! «Я почав пропонувати... Щось приймала, а щось ні... З Кірою – весело, це так. Вона ніби рамку розсуває – ширше, ще ширше. Скільки є в тобі – давай сюди принось. Ну, я й приносив. Хто там знає, що є в людині? Багато чого, навіть те, про що сам не підозрюєш»»[10].

Богдан Ступка зіграв головну роль – батька Маши.

- В 2004 році вийшов на екрани «Водій для Віри». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ, Україна.

Українсько-російський психологічно-драматичний фільм, знятий режисером Павлом Чухраєм. Виробництво фільму обійшлося в 3 мільйона доларів, а збори склали 2.7 мільйона доларів. В Україні збори склали 140 тисяч доларів, а закордоном 2.6 мільйона доларів. Фільм отримав в 2005 році нагороду за найкращу музику «Ніка», в 2004 році головний приз кінофестивалю

«Кінотавр» «Золота троянда». В 2005 році Україна висунула фільм на міжнародну премію «Оскар» за номінацією найкращий фільм іноземною мовою. Але оскільки зйомки були в Україні, а мова та режисер був російським, то Американська Академія відхилила заявку і не дозволила представляти продукт, як український фільм.

Богдан Ступка зіграв головну роль генерала-лейтенанта Сергія Вадимовича Серова.

- В 2003 році вийшов на екрани «Завтра буде завтра». Виробництво – Україна, Країна агресор, тобто РФ.

Телесеріал, знятий режисером Віталієм Тименком та Оленою Демьяненко. «Доля – підступна подруга. Саме такий висновок можна зробити, почавши перегляд серіалу «Завтра буде завтра»... Молодий син олігарха Петро закохується у просту дівчину Машу – студентку, кмітливу, але абсолютно не заможну. Дівчина знайомиться з батьками Петра, які одразу ж беруть ситуацію під свій контроль, і роблять усе можливе, щоб пара розійшлась.»[12].

Богдан Ступка зіграв – Валентина Петровича Панченка.

- В 2002 році вийшов на екрани «Таємниця Чингісхана». Виробництво – Україна.

Український повнометражний художній фільм режисера Володимира Савельєва, який складається з двох частин. Фільм розповідає про останню ніч вмираючого Чингісхана, знятий на кіностудії імені Олександра Довженка. «1227 рік, остання ніч вмираючого Чингісхана. Тиран намагається обіцянками та погрозами схилити полонену оттарську знахарку Акерке, вдову вченого, вбитого воїнами Чингісхана, до надання йому медичної допомоги. Але патріотична жінка не бажає рятувати життя поневолювача свого народу і суворо викриває свавілля його кривавої влади.»[13].

Богдан Ступка зіграв головну роль - Чингісхана.

- В 2001 році вийшов на екрани фільм «Молитва за гетьмана Мазепу». Виробництво – Україна.

Художній фільм, створений режисером Юрієм Ілленкао на київській кіностудії ім. О.Довженка; перший повнометражний і велико бюджетний фільм (12 млн грн.) за роки незалежності України. Хоч це український фільм, знятий Національною студією імені Олександра Довженка, українською мовою, але трансляції на українському телебаченні не було, на відео носії не випущено, за кордон фільм не проданий. Лише один сеанс на телеканалі ICTV з обмеженням 16+. В 2010 році фільм був як перевипуск з кращим звуком, коментарями Юрія Ілленка, та незначними вкрапленнями на 10 хвилин, які на сюжет не вплинули. В сюжет фільму закладений так званий «діалог на ножах» про Петра І, який спустошує Іванів саркофар і гетьмана Івана Мазепу, який встав з могили, аби оповісти своє справжнє життя, розповідаючи про боротьбу двох керівників держави.

Богдан Ступка зіграв головну роль – гетьмана Івана Мазепу.

- В 2000 році вийшов на екрани «Чорна рада». Виробництво – Україна.

Історичний дев'яти серійний телесеріал за романом українського письменника Пантелеймона Куліша - «Чорна рада». «Після смерті Богдана Хмельницького в Україні починається боротьба за гетьманську владу. Напруга досягає свого апогею в 1663 році, - тоді була створена Чорна рада. Таку назву вона отримала тому, що, крім козаків, в раді брала участь «чернь» - селянство і міські низи.»[14]. Режисер заявляв, що серіал коштував 4 мільйони гривень, 2.5 мільйона гривень. Хоча Національна телекомпанія України заявила про повне спонсорування фільму і оцінила його витрати у 2.5 мільйона доларів. На той час курс долара до гривні був 1\$ до 5-5.4 грн. Сам фільм знятий по замовленню Міністерства культури і мистецтв, Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення України, Національної телекомпанії України на Національній кіностудії імені Олександра Довженка.

Богдан Ступка зіграв головну роль – Івана Мартиновича Брюховецького.

- В 1999 році вийшов на екрани фільм «Схід-Захід». Виробництво – Франція, Україна, Країна агресор, тобто РФ, Іспанія, Болгарія.

Художній фільм, спільного виробництва Франції, України, знятий за книгою Ніни Кривошеїної «Чотири третини нашого життя». «Довірившись обіцянкам радянського уряду, тисячі російських емігрантів верталися на Батьківщину після Другої світової війни. Серед них був процвітаючий лікар Олексій Головін зі своєю дружиною французенкою Марі та маленьким сином. Розчарування від зустрічі з Радянським Союзом наздоганяє родину Головіних просто біля трапу теплохода...»[15]. Фільм був номінований на премію «Золотий глобус» 2000 року, «Оскар» 2000 року, «Сезар» 2000 року. Та нагороди Міжнародного кінофестивалю у Маямі 2000 рік, Міжнародного кінофестивалю у Палм-Спрінгз 2000 року та Міжнародного кінофестивалю у Санта-Барбарі 2000 року. Фільм розповідає про події кінця 1940-х років.

Богдан Ступка зіграв роль Бойка, начальника оркестру, полковника.

- В 1996 році вийшов на екрани «Judenkreis, або Вічне колесо». Виробництво – Україна.

Мелодраматичний фільм, дебютна робота Василя Домбровського в повнометражному кіно. Фільм знятий за наказом Міністерства з питань культури і мистецтв України, знято на Національній кіностудії імені Олександра Довженка. Сам знімальний процес проходив в Чернівцях та Києві. «Марічка (Світлана Круть) завжди славилася як перша красуня у прикордонному буковинському селі. Не один показний хлопець намагався одружитися з нею, аби та готувала для нього борщі та чекала з роботи в оточенні діточок, проте сама дівчина бачила свою долю трохи інакше. Кинувши усе, вона прямує до міста, щоб навчитися музичній грамоті й прославитися завдяки власному таланту. Маестро Ліберзон (Богдан Ступка), до будинку якого направили її обізнані люди, пообіцяв дати їй уроки, щоб виконати дівочі мрії, проте натомість вона за це повинна була прибирати в його будинку та виконувати накази господарського напрямку. Дівчина з села ніколи не боїться фізичної праці, тому такі умови їй цілком влаштовували. Здобувши учителя й житло одночасно, вона терпляче чекала обіцяного навчання, день за днем все більше й більше перетворюючись на просту служницю. Не отримуючи від

хазяїна знань, Марічка отримала можливість відвідувати з його сім'єю усі світські заходи, одним з яких була вистава про Дон Жуана. Заразившись пригодами і пристрастю, дівчина стала мріяти про рішучого та безстрашного чоловіка, який з'явився в її житті у вигляді солдата-агітатора. Він забрав дівчину з будинку музиканта, проте загострення воєнних дій змусило його тікати з міста, а Марічка залишилася ні з чим...»[16].

Богдан Ступка зіграв головну роль – Ліберзона.

- В 1995 році вийшов на екрани «Геллі та Нок». Виробництво – Україна.

Художній фільм режисера за мотивами оповідання Олександра Гріна «Сто верст по річці». «Молода і незаймана Геллі випадково опиняється в одному човні з каторжанином Ноком, вони кілька днів плывуть річкою до моря...»[17]. Фільм був знятий на київській кіностудії імені Олександра Довженка разом із кіностудією «Ялта фільм». Сюжет фільму крутиться навколо Геллі, яка опиняється з каторжанином Ноком в одному човні, та вони плывуть річкою.

Богдан Ступка зіграв роль – Гутана.

- В 1993 році вийшов на екрани «Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля пагоди». Виробництво – Україна.

Фільм, створений режисером Михайлом Ілльєнком. Здобуті нагороди: «Золотий орел», міжнародний кінофестиваль в 1993 році; «Сузір'я» кінофестиваль 1994 року; «Стожари», міжнародний кінофестиваль 1995 року; «Авторське кіно в Белграді,» міжнародний кінофестиваль 1999 року. У фільмі звучить безліч народних пісень, інструментальних ансамблів. «Придніпровські містечка й села в Україні, узбережжя Флориди, Бермудський трикутник – місця дії фільму. Нащадка українців, які колись емігрували за океан, Ореста, шаленим вітром стихій закидає в українське село. Власне, це стихія самої історії, котра розвіяла українців по світах. В стилістиці поетичного кіно, через химери людських фантазій і вчинків, автори поєднують свого героя з коханою дівчиною, Катериною.»[18].

- В 1993 році вийшов на екрани фільм «Кайдашева сім'я». Виробництво – Україна.

Телефільм складається з 2 серій. Знятий режисером Володимиром Городьком. Це екранізація однойменної повісті І. Нечуя-Левицького. «XIX століття, українське село. У сім'ї Кайдашів постійні родинні чвари. Діти підрости і впроваджують нові звичаї...»[19].

Богдан ступка зіграв головну роль – Омелька Кайдаша.

- В 1993 році вийшов на екрани фільм «Пастка». Виробництво – Україна.

Телесеріал з п'яти серій, знятий режисером Олегом Биймою. Знятий студією «Укртелефільм», за мотивам п'єси Івана Франка. «Євген Рафалович приїжджає до провінційного містечка працювати адвокатом. Він планує похитнути тамтешній замшлий життєвий уклад. Однак, кожен його крок натикається на стіну нерозуміння, навколо нього плетуть інтриги, розпускають плітки...

Крім того, Рафалович зустрічає свою колишню кохану, з якою розлучився багато років тому. За анонімним доносом його помістили до в'язниці. Минули роки, однак колишня пристрасть один до одного збереглася між Євгеном та Регіною. Однак, вона тепер заміжня з колишнім гімназійним вчителем Євгена — Валеріаном Стальським — людиною деспотичною, і по-своєму нещасною. Саме Стальський написав донос, який розлучив молодих закоханих...»[20].
Головний мотив до фільму – це уривок з опери Ріхарда Вагнера «Лоенгрін» та з опери «Сила долі» з опери Джузеппе Верді. Нагорода указом президента України Президента від 1996 року «Про присудження Державної премії України імені Тараса Шевченка», присуджено 500 мільйонів карбованців, тобто 2.5 тисяч доларів Сполучених Штатів Америки.

Богдан Ступка зіграв головну роль – Валеріана Стальського. Він служить при суді, багато років тому був вихователем та вчителем Євгена Рафаловича.

- В 1993 році вийшов на екрани «Слисейські поля». Виробництво – Україна.

Український художній фільм режисера Олексія Левченка, знятий 1993 року за мотивами оповідання Бориса Садовських «Ільїн день». ««Єлисейські поля» – так назвав свою російську садибу молодий поміщик Володимир. Напередодні Різдва тут зібралися його близькі друзі – юна Проїнька, її татусь та закоханий в дівчину сусід Василь. Вона ж ніяк не може вирішити, кому з двох молодих людей віддати руку та серце.»[21].

Богдан ступка зіграв головну роль – татко Проїчки.

- В 1992 році вийшов на екрани «Чотири листи фанери». Виробництво – Україна.

Детективний фільм українського кінорежисера Івана Гаврилюка. «Молода журналістка Софія, яка пережила зраду і смерть чоловіка, повинна написати статтю про одного детектива. За всю його діяльність тільки двоє з доручених йому справ залишаються нерозкритими. І Софія розуміє причину цих провальних справ...»[22].

Богдан Ступка зіграв роль – полковника міліції.

- В 1992 році вийшов на екрани «Для домашнього вогнища». Виробництво – Україна.

Фільм знятий режисером Борисом Савченком, знятий за мотивами однойменної повісті Івана Франка. «Історія щасливого подружжя Анелі та Антона Ангаровичів. Вони кохають одне одного, люблять своїх дітей і готові на все задля добробуту свого сімейного вогнища. Заради цього Антон віддав п'ять років життя службі в Боснії. По-своєму вирішила цю проблему Анеля: щоб врятувати гідність і честь своєї сім'ї, яку вона заплямувала участю в кримінальних справах, вона наклала на себе руки...»[23].

Богдан Ступка зіграв головну роль - поліцейського Гірши.

- В 1992 році вийшов на екрани «Господи, пробач нас грішних». Виробництво – Україна.

Фільм, режисера Артура Войтецького, знятий за мотивами повісті А.П. Чехова «В яру». Події фільму відбуваються в селі 19 століття на території Росії. В центрі усіх подій скупий і багатий міщанин. «Екранізація чеховської повісті

про сім'ю сільського багача Григорія Цибукіна реалізована у формі притчі: неправедно нажите добро не принесе щастя в дім. Так воно і вийшло. Дія фільму, як і повісті, відбувається в кінці ХІХ століття.»[24].

Богдан ступка зіграв роль – Цибукіна.

- В 1991 році вийшов на екрани «Гріх». Виробництво – Україна.

Двосерійний телефільм режисера Олега Бійми, знятий на студії «Укртелефільм». Знятий за мотивами п'єси Володимира Винниченка «Гріх». «Спочатку бавлячись, а потім уже серйозно, закохується героїня у чоловіка своєї подруги, який бореться за соціальну справедливість. Потім будуть арешт, виснажливі допити зачарованого нею поліцейського, причетність до загибелі свого коханого. Та й це ще не все...»[25].

Богдан Ступка зіграв роль – жандармського начальника Сталинського..

- В 1988 році вийшов на екрани «Камінна душа». Виробництво – УРСР.

Український радянський фільм режисера Станіслава Клименка. Фільм знятий на Київській кіностудії художніх фільмів ім. О. Довженка. Мова фільму є українською. Події драматичного твору відбуваються в 19 столітті на Гуцульщині. «Романтична історія про всепоглинаючі фатальні почуття, висвітлена через долі головних героїв картини: хороброго ватажка опришків Дмитра Марусяка, красуні-гуцулки Катерини, юної попаді Марусі та грізного жандарма Юріштана.»[26]. До зйомок були залучені Івано-Франківської області в Верховинського району.

Богдан Ступка зіграв роль старого– Марусяка.

- В 1987 році вийшов на екрани «Данило – князь Галицький». Виробництво – УСРС.

Історичний фільм режисера Ярослава Лупія. Знятий на Одеській кіностудії. Фільм знятий українською мовою. Фільм оповідає про історичні події часів княжіння Данила Галицького та Хана Батия. Де ханство завойовувало землі Русі. Оплотом було князівство Галицьке туди збігалися усі люди. «Ще ніколи Галицько-Волинська земля не знала такого розквіту, як за часів мудрого

князя Данила. Проте її доля опинилася під загрозою під час монголо-татарських набігів на Русь. Після страшних навал військ Золотої Орди руські князівства один за одним опинялися під владою могутньої Монгольської імперії. Та тільки не Галицько-Волинська держава. Її мудрий і гордий, хоробрий і непохитний князь настільки вразив хана Батия, що той вручив Данилові грамоту на правління в Галичі. Повернувшись на Батьківщину, князь Галицький залучає прибічників і готується до повстання проти Золотої Орди... Скоріш умикай фільм «Данило — князь Галицький» онлайн, щоб дізнатися, чиєю перемогою завершиться ця битва.»[27]. Хан визнав Данила мужнім і хоробрим князем і давав йому ярлик на володіння землею, але Данило не збирався підпорядковуватись і збирав військо на захист наших земель, підписує союзи з поляками, угорцями та німцями, але наказом Папи Римського заборонялось воювати з Батиєм.

Богдан Ступка зіграв головну роль боярина Судича.

- В 1984 році вийшов на екрани «Вкрадене щастя». Виробництво – УСРС.

Український радянський двох-серійний телефільм, знятий режисером Юрієм Ткаченком, знятий за мотивами драми Івана Франка «Вкрадене щастя». Фільм знятий українською мовою. «Дія відбувається наприкінці позаминулого століття у прикарпатському селі. Любили одне одного, клялися у вічній вірності Михайло Гурман і Анна. Але забрали Михайла до цісарської армії, і брати Анни, щоб не ділитися із сестрою посагом, сказали, що загинув Михайло, силою віддали дівчину за наймита Миколу, вкравши у неї не тільки спадщину, а й щастя. Проходять роки. Змирившись з долею, живе Анна, і односельцям сім'я їхня здається щасливою. Але несподівано з'являється «воскреслий» Михайло Гурман, жандарм, — колишня любов Анни вибухає з новою силою. Тепер вже Михайло краде щастя у Миколи. Але і йому, Михайлові, не судилося бути щасливим.»[28]. Події фільму відбуваються в 19 столітті в селі на Прикарпатті.

Богдан Ступка зіграв роль – Миколи Задорожного.

- В 1983 році вийшов на екрани «Вир». Виробництво – УРСР.

Український радянський художній фільм, знятий режисером Станіславом Клименком. Фільм знятий на київській кіностудії імені Олександра Довженка. «Фільм розповідає про те, як почуття патріотизму, відповідальності та любові до Батьківщини об'єднало мешканців українського села Троянівка у часи II Світової війни.»[29]. Фільм отримав три нагороди, а саме: Диплом Дмитрові Наливайчуку за дебют у кіно в 1983 році на кінофестивалі «Молодість»; Жданівський республіканський кінофестиваль, отримав головний приз; режисер Станіслав Клименко отримав премію імені Миколи Островського 1984 року за роботою над фільмом. Фільм знятий російською мовою, але дубльовано на кіностудії імені Олександра Довженка українською мовою. Фільм розповідає про об'єднання села під час другої Світової війни, про патріотизм, любов до неньки та відповідальність перед людьми.

Богдан Ступка зіграв головну роль – Іоськи Вихора.

- В 1982 році вийшов на екрани «Таємниці Святого Юра». Виробництво – УРСР.

Український радянський антирелігійний художній фільм, режисера Валерія Підпалого, який відзнятий на кіностудії ім. О. Довженка. «Дія відбувається в Галичині. Митрополит Української греко-католицької церкви Андрей, який прагне волі українському народу, «наставляє» молодого хорунжого австрійської армії Романа і доручає йому охорону архівів митрополита в соборі Святого Юра. Але Роман, ознайомившись зі змістом деяких матеріалів, збирається оприлюднити секретні документи ...»[30]. За дванадцять місяців з моменту виходу фільму на носії, його переглянуло 6.2 мільйона глядачів. Він був випущений в кількості 614 фільмокопій. Сам фільм заснований на реальних подіях, які відбувалися під час першої світової війни. Дії фільму відбуваються на Галичині навколо документів від Українського митрополита греко-католицької церкви Андрія Шептицького.

Богдан Ступка зіграв роль – Олексія.

- В 1980 році вийшов на екрани «Від Бугу до Вісли». Виробництво – УРСР.

Український радянський художній фільм про німецько-радянську війну режисера Тимофія Левчука, знятий на Київській кіностудії ім. О. Довженка. Фільм складається з двох частин: «Діяти самостійно» та «Смерті наперекір». «Картина оповідає про останній рейд української партизанської дивізії імені С. А. Ковпака під керівництвом П. П. Вершигори в тил німців в 1943—1944 роках, вихід її до державного кордону СРСР і Польщі та взаємодію радянських партизанів з Армією Людовою.»[31]. Сюжет розповідається навколо української партизанської армії 1943-1944 років.

Богдан Ступка зіграв роль – Фокусника.

- В 1979 році вийшов на екрани «Дударики». Виробництво – УРСР.

Український радянський художній кінофільм, знятий режисером Станіславом Клименком на кіностудії ім. Олександра Довженка. «Історія про пригоди пастуха, який своїми піснями й надзвичайним голосом чарує всіх, хто зустрічається на його шляху: суворих комісарів, бандитів, композиторів і, нарешті, красуню-рибачку.»[32]. Фільм отримав нагороди, а саме: режисерові Станіславу Клименку за роботу над фільмом премію імені Миколи Островського в 1984 році; на кінофестивалі «Молодість» виконавців головних ролей – Ярослава Гаврилюка та Наталії Сумської видано нагорода та приз. Фільм знятий українською мовою. Розповідь про пастуха та його неймовірний голос, почувши який зачаровуєшся моментально.

Богдан Ступка зіграв роль Леонтовича.

- В 1971 році вийшов на екрани «Осяяння». Виробництво – УРСР.

Український радянський художній фільм, створений режисером. Портрет, який у стрічці малює герой Андрій Осадчук зіграний Василем Симчичем, малювавши героя Богдана Ступки, а саме Юрія Морозенка, намалював справжній, відомий художник Іван Марчук, який є українцем. На сьогоднішній день цей портрет і досі зберігається у Національному художньому музеї України. «У стрічці йдеться про вчених-мікробіологів, які досліджують

причини та механізми дії онкологічних захворювань, шукають шляхи боротьби з цією підступною та небезпечною для людини хворобою.»[33].

Богдан Ступка зіграв головну роль - Юрія Морозенка..

- В 1971 році вийшов на екрани «Кам'яний господар». Виробництво – УСРС.

Фільм виробництва Укртелефільм, екранізація п'єси «Камінний господар» Лесі Українки. «Фільм є переосмисленням класичного образу Дон Жуана та піднімає проблему захисту домашнього вогнища.»[34]. Режисером фільму був Мирослав Джинджиристий. Використана музика таких авторів, як Е. Лало, М. де Фалья, Пабло Сарасате, Л. Соковніна, Бенджаміна Бріттена та звичайно ж Мирослава Скорика.

Богдан Ступка зіграв головну роль – дон Жуана.

- В 1970 році вийшов на екрани «Білий птах з чорною міткою». Виробництво – УРСР.

Український радянський художній фільм, відомого режисера Юрія Ілленка, який розповідає про трагічну історію сім'ї Дзвонарів. Музику у фільмі виконує народний оркестр Кіцманського району, а саме села Глинниця. Отримані також і нагороди: Юрію Ілленку присвоїли в 1971 році медаль Миру від Організації Об'єднаних Націй; Івану Миколайчуку, помертньо присвоєно державну премію «за створення різнопланових національних образів у кіно» Української Радянської Соціалістичної Республіки імені Тараса Григоровича Шевченка; міжнародний кінофестиваль у Італії в місті Сорренто, відзначив премією фільм «Срібні сирени»; Юрію Ілленку на Московському міжнародному кінофестивалі дали золоту медаль. На успіх фільму за кордоном вплинула стаття «Фільм, як результат чаклування» авторства Лариси Брюховецької. Цитата Лариси: - «"Білий птах..." тогочасні зарубіжні критики порівнювали з майстерно виписаною фрескою, у якій є багаті, барвисті національні строї, архітектура, музика, танець, живопис, різьблення, народні пісні й поезія. Він зітканий з історичної правди і творчої фантазії, з любові й

болю за українців, які на рідній землі були позбавлені безжурно-щасливого життя.

«Білий птах з чорною ознакою», як справжній класичний твір, залишається і сьогодні вражаючим і свіжим, як і сорок років тому! ...як справжній класичний твір, він відкриває нові й нові смисли... »[7].

Богдан Ступка зіграв роль – Ореста Звонаря.

- В 1992–1997 році вийшов на екрани «Тарас Шевченко. Заповіт». Вироблено – Україна.

Телесеріал на історичну тематику. Знятий на кіностудії ім.О.Довженка, режисером Станіславом Клименко. Серіал складається з трьох частин, 1992 року три серії, 1994 року три серії, 1997 року шість серій та 2005 року дві серії. Завершилися зйомки цього серіалу «Указом Президента № 257/2012 «Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка» та Розпорядження Кабінету Міністрів України № 136-р від 4.03.2013 року «Деякі питання підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка та 150-річчя від дня його перепоховання», де одним із пунктів було «завершення створення художньо-просвітницького серіалу про життя і творчість Т. Г. Шевченка»»[8]. Знятий серіал українською мовою і налічувало залучення більше 80 акторів.

Богдан Ступка був у головній ролі – Ведучого.

- В 1991 році вийшов на екрани «З життя Остапа Вишні». Вироблено – Україна, країна агресор, тобто РФ.

Біографічний фільм, знятий режисером Ярославом Ланчаком на кіностудії ім. О. Довженка. «На початку 30-х років Остап Вишня був несправедливо звинувачений і засланий до таборів. Волю і силу духу письменника не зламали ні цькування у пресі, ні знущання у в'язниці і таборі. Тягар заслання значно полегшила дружина письменника Варвара Олексіївна.»[34]. Цікаво, що Олександр Довженко в 1944 році вніс Остапа Вишню до списку ув'язнених, з яким він ходив до Сталіна і просив їх амністувати.

Богдан Ступка зіграв головну роль.

- В 2009 році вийшов на екрани «Відторгнення». Вироблено – Україна, країна агресор, тобто РФ.

Художній фільм, знятий режисером Володимиром Лерта. Це екранізація повісті Андрія Саломатова «Г». «Головний герой фільму Андрій Лупцов прокидається в себе вдома і бачить, що з його містом щось не так: вулиці безлюдні, над містом нависло небо зеленого кольору, на дорогах стоїть покинутий транспорт, лежать покинуті сумки... Лупцов хоче з'ясувати, що сталося з містом. На своєму шляху він зустрічає дівчину на ім'я Белла і між ними починається історія кохання...»[36]. Від критиків в Україні фільм отримав негативні відгуки. Ця стрічка була визнаною найгіршою в 2009 році за версією опитувань журналістів «Бюром української журналістики». Фільм був створений кінокомпанією з Києва Kinofabrika production. Робочою назвою фільму була «Під зеленим небом». У фільмі брали участь відомі гурти і музиканти. Залучили Сергія Бабкіна. Головний мотив фільму був створений композитором Юрієм Громом. Рекламною музикою була пісня «Наодинці» відомого гурту «Бумбокс».

Богдан Ступка зіграв сусіда – Івана Павловича.

3.2 Провідні ролі Богдана Ступки в зарубіжному кінематографі

Провідні ролі Богдана Ступки в зарубіжному кінематографі також становлять важливу частину його професійного шляху, який почався з театру, де він здобув перший успіх завдяки своїй акторській майстерності та незрівнянній харизмі. У театральних виставах Ступка не лише вражав глядачів емоційною силою своїх виступів, але й вмів вловлювати тонкощі людської природи, ставши одним з найулюбленіших акторів свого часу.

Він утвердився на міжнародній сцені як талановитий актор. Ступка виявив здатність до адаптації свого акторського таланту до різних культурних контекстів, що в свою чергу відображає його досвід у зарубіжному

кінематографі важливим для аналізу феномену інтернаціоналізації кіномистецтва.

Ранні кар'єрні досягнення на сцені підготували його до роботи в кіно, і вже згодом він привернув увагу міжнародних кінематографістів, що оцінили його глибоке розуміння персонажів та їх внутрішніх конфліктів. Його відомі ролі в таких фільмах, як «Сволота» та «Тарас Бульба», не лише засвідчили його здібності перетворюватись у різноманітні персонажі, але й стали відправною точкою для глибшого дослідження складних людських емоцій та моральних дилем. У «Сволоті» він вразливо демонструє темряву, що таїться в людях, розкриваючи внутрішні конфлікти, які резонують з універсальними засадами гуманізму, торкаючи глядачів до глибини їхньої душі. У «Тарасі Бульбі» його трактування образу національного героя не лише пронизане патріотизмом, а й випромінює людяність, яка здатна перетворити простого воїна в символ боротьби за свободу, нагадуючи про безсмертність духу українського народу. Дані виконання ролей були насичені тією емоційною інтенсивністю, яку актор постійно привносив у свої роботи.

Не менш важливою частиною його кар'єри стали зйомки у закордонних фільмах, де Ступка представляв Україну на міжнародній арені. У стрічці «Сад Гетсиманський», що розповідає про складні моменти історії, він використовує свої акторські навички для дослідження теми надії й віри в часи лихоліть. Ця роль стала символічною для багатьох українців, адже через її призму було можливо розглядати актуальні соціально-політичні проблеми сучасності. На завершення, життя та творчість Богдана Ступки – це безперервний шлях самовдосконалення та пошуку нових горизонтів, що надихає молоде покоління акторів.

Важливою була й його роль Богдана Хмельницького в польському фільмі під назвою «Вогнем і Мечем», автором якого є Єжи Гоффман. У даному фільму зображується ключову історичну постать неьки України, тим самим не тільки репрезентувавши національну культуру на міжнародній сцені, а й встановити

культурний діалог між Польщею та Україною через кінематограф. Ця роль довела глядачу, що Богдан Ступка автентичний та має психологічний підхід.

Його внесок у кіно та театр лишається актуальним, і досі служить прикладом того, як мистецтво може змінювати людей і суспільство. Акторська майстерність Ступки не тільки збагачує українську культуру, але й зміцнює позиції України у світовому кінематографі, закладаючи міцний фундамент для подальших поколінь митців

Співпраця з видатними закордонними режисерами, такими як Олександр Денисенко та Сергій Бодров, дозволила йому не лише розширити свої акторські горизонти, але й закріпити українську культурну ідентичність у світовому кінематографі, привносячи в його роботи національний колорит та багатогранність. Ці режисери, маючи свій унікальний стиль, не лише допомогли Ступці знайти нові грані таланту, але й виявили, як глибокий зв'язок між культурою та мистецтвом може впливати на суспільство в цілому, вражаючи не тільки українську, але й міжнародну аудиторію, а також відкриваючи нові горизонти для розуміння мистецтва як засобу спілкування між народами.

Перелік акторського доробку Богдана Ступки в зарубіжному кінематографі:

- В 2015 році вийшов на екрани «12 місяців. Нова казка». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Фільм-казка, знятий по мотивах письменника Самуїла Маршака «Дванадцять місяців». «Батько Лізи вирішив зробити родині новорічний сюрприз — подарунок у вигляді подорожі до старовинного середньовічного замку у Чехії. І там з початком ночі починають відбуватися дивні речі — маленька Ліза почула, як повз її кімнати щось прокотилося. Побачивши Магічний шар, дівчинка вирушає за ним і потрапляє в справжню казку, де починаються її пригоди...»[37].

В цьому фільмі Богдан Сильвестровим Ступка приміряв на собі образ місяця Грудня.

- В 2012 році вийшов на екрани «Одного разу в Ростові». Виробництво – Країна агресор, РФ.

Фільм знятий російською мовою. «СРСР, 2 червня 1962 року. Після зниження адміністрацією Новочеркаського електровозобудівного заводу імені Будьонного (НЕВЗ) оплати праці робітників і підвищення в країні з 1 червня 1962 року роздрібних цін на м'ясо-молочні продукти жителі Новочеркаська на знак протесту вийшли на мирну демонстрацію. Обласне керівництво звернулося за допомогою до армії, яка отримала наказ відкрити вогонь. Незважаючи на відмову генерал-лейтенанта Матвія Шапошникова виконувати наказ вищого керівництва, відбувся розстріл беззбройних, загинули також діти. Владі вдається приховати інформацію про протест та розстріл через обмеження в'їзду до міста, підписки про нерозголошення та арешти. У їх числі виявляється батько студентки Ростовського медичного інституту Ніни Полетаєвої, майстер заводу Петро Полетаєв. На мітинг випадково потрапив молодий художник і конструктор з Ростова В'ячеслав Толстопятов, який приїхав до Ніни Полетаєвої. Побачене перевернуло його уявлення про життя... Толстопятов пробує виготовляти антирадянські листівки, але згодом разом зі старшим братом, кіномеханіком Володимиром, його дружиною Тамарою і другом Олександром організує бандитське угруповання. Вони грабують державні ощадкаси, підприємства, магазини, приховуючи свої обличчя під щільними капроновими панчолами. За незвичайний вид злочинці отримують в народі прізвисько - «фантомаси» (за аналогією з відомим французьким антигероєм Фантомасом).

На мітингу також присутні як оперативні робітники капітан карного розшуку Павло Карпухін і майор КДБ Сергій Колесников. Згодом У Колесникова виникає симпатія до Ніни...»[38].

В серіалі Богдан Сильвестровим Ступка приміряв на собі роль Петра Димитійовича Полетаєва (батька Ніни, майстра на заводі).

- В 2011 році вийшов на екрани «Вогні притону». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Драматичний фільм. Знятий режисером Олександром Гордоном. «Дія фільму відбувається в Одесі в 1958 році. Головна героїня — мама Люба — господиня маленького борделю. У її підпорядкуванні — дві «дівчини», Зінка-Гітлер і Зігота. Вони живуть душа в душу. В маму Любу закоханий син прокурора Аркаша, а вона любить Адама, юродивого і поета...»[39]. Прем'єрний показ фільму відбувся перед ювілейним концертом Богдана Ступки «Концерту 70 від Богдана Ступки» в театрі імені Івана Франка.

В цьому фільмі Богдан Сильвестрович Ступка грає прокурора Заславського (отець Аркаші).

- В 2011 році вийшов на екрани «Дім». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Драматичний бойовик. Головний режисер з дитинства мріяв поставити фільм з Богданом Сильвестровичем в головних ролях, як тільки він його побачив в фільмі «Біли птах з чорною ознакою». У самому фільмі з перших кадрів відчувається майбутнє напруження сюжету. В самій стрічці її назва обіграється більше не як матеріальна споруда, а як алегорія. Цілі покоління цілей руйнують своє життя у ньому, накопичуючи карму, яка повертається до них, як бумеранг. У фільмі є і неймовірно жорстокі сцени, які назавжди закарбовуються у пам'яті глядачів. Однією з таких сцен є та, коли один з братів намагається потрапити в кримінальний бізнес. Атмосферу дома гарно змальовують слова відомого філософа Семена Франка «І серед цього загального сум'яття і маразму як мало ознак духовного осмислення життя та стремління до справжнього духовного відродження»[9]. В цьому фільмі Богдану Сильвестровичу вдалось створити складний психоемоційний образ. Він керує своєю сім'єю жорсткою диктатурою. При цьому він закриває очі на багато проступків своєї родини. Ступка ще раз довів, що для нього нема не здійсненого образу, чи неможливих емоційних перетворень. У фільмі чудово проводиться паралелі суспільних норм і на той час державних порядків.

Наглядно показано, як сукупність цього всього впливає на людей, погіршує ситуацію той факт, що у людей бракує моральних принципів і віри.

Богдан Сильвестрович Ступка зіграв головну роль – Григорія Івановича Шаманова (голова сім'ї).

- В 2010 році вийшов на екрани «Сестри Королеви». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Богдан Ступка втілює роль батька сестер, бізнесмена Кирила Івановича Корольова.

- В 2010 році вийшов на екрани «Іванов». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Фільм, знятий режисером Вадимом Дубровицьким, знятий за однойменною п'єсою А. П. Чехова.

Богдан Ступка зіграв роль – Лебедева.

- В 2010 році вийшов на екрани «Вчора закінчилася війна». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Телесеріал, знятий режисером Володимиром Балкашиновим. «Йде весна 1945 року. До Перемоги залишаються лічені дні, але про це поки ніхто не знає. Люди продовжують жити в напрузі, всі так само, із завмиранням серця, слухають голос Левітана і оплакують тих, на кого все ще приходять похоронки. Весна приносить свої клопоти: знову потрібно трудівникам виходити в поле, орати і сіяти ... У селі Мар'їно все йде своєю чергою. І ось з'являється Катерина — молода амбіційна комуністка. За завданням партії вона очолює колгосп. Життя в селі перетворює освідчену ідеалістку в залізну леді, справжню начальницю, яка і ворога переможе, і господарство налагодить.»[40].

Богдан Ступка зіграв головну роль – Федора Михайловича Конюхова.

- В 2009 році вийшов на екрани «Інсайт». Виробництво – Білорусь.

Драматичний фільм, знятий режисером Ренатом Грицковим. «У психотерапевта Ганни Сергіївни Бочкарьової є все, що прийнято вважати показниками успіху та спроможності у житті. Вона читає курс лекцій в інституті, її статті друкуються у шановних наукових фахових виданнях, у неї власна практика та будинок в ідеальному порядку. Але одного разу система, на яку перетворила своє життя героїня, руйнується через одну єдину зустріч. У

благодійному притулку, де Ганна працює, з'являється новий пацієнт - дивний Старий, якому залишилося жити кілька місяців, і він змушує Анну по-новому поглянути на багато чого - на події минулого, на цінність людських почуттів, на каяття і на сенс нашого буття.»[41].

Богдан Ступка зіграв головну роль – Старого.

- В 2007 році вийшов на екрани «Юнкера». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Історичний багатосерійний телевізійний художній фільм за мотивами творів А. І. Купріна.

Богдан Ступка зіграв роль полковника Шульговича.

- В 2007 році вийшов на екрани «Троє та Сніжинка». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Комедійний фільм.

Богдан Ступка зіграв батька Андрія – Макара Андрійовича.

- В 2007 році вийшов на екрани «Полонез Кречинського». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

24-серійний телесеріал, знятий Вадимом Дубровицьким за мотивами драматичної трилогії Олександра Сухово-Кобиліна — «Весілля Кречинського», «Дело» та «Смерть Тарілкина».

Роль Богдана Ступки – Варравіна.

- В 2007 році вийшов на екрани «1814». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Історико-пригодницький фільм режисера Андреса Пуустусма. «Під Петербургом, в околицях Царського Села, відбувається ланцюг загадкових вбивств. Від рук невідомого маніяка гинуть молоді жінки. Ці смерті об'єднують один і той же почерк — звірина жорстокість і дивне знаряддя, яким наносяться каліцтва жертвам. Жах та істерія порушують розмірений перебіг життя мешканців столичного передмістя. У народі вже придумали прізвисько лиходієві — Царськосельський Душоуб. Тут же, в Царському Селі, знаходиться Ліцей (закрита елітна школа при

імператорському дворі Олександра І). Самому старшому з учнів — 18, самому молодшому — 14. Серед них — Олександр Горчаков, Іван Пушин, Олександр Пушкін, Костянтин Данзас, Вільгельм Кюхельбекер, Антон Дельвіг. В майбутньому їх імена назавжди увійдуть до історії Росії, але зараз це звичайні школяри, які закохуються, напиваються, пустують, пишуть вірші, бігають на побачення, викликають один одного на дуель, жартують над викладачами, влаштовують таємні суспільства і вплутуються в будь-які сумнівні підприємства.

З властивим своєму віку юнацьким азартом ліцеїсти підключаються і до пошуків злочинця. Більш того, наші герої самі потрапляють під підозру слідчого, який спеціально приїхав з Петербургу. Тепер майбутні перші особи держави Російської вимушені доводити свою невинність, а єдиний спосіб зробити це — вивести злочинця на чисту воду.»[42].

Роль Богдана Сильвестровича – Василь Федорович Малиновський, директор Ліцею.

- В 2006 році вийшов на екрани «Сонька Золота Ручка». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Дванадцятисерійний телефільм, знятий режисером Віктором Мережком. «Серіал розповідає про історію життя аферистки, королеви злочинського світу 1870-х років Соньку на прізвище «Золота ручка», кримінальний талант, якої перетворив її життя на небезпечну гру. Довгий час жінка «гастролювала» як Російською імперією, так і за межами країни, вражаючи злочинською винахідливістю, тікаючи від переслідування поліції. Захоплення, любов і зрада стали неминучими атрибутами її життя. А перебування на каторзі — закономірним завершенням долі.»[43].

Богдан ступка зіграв батька Соньки – Лейбу Соломоніака.

- В 2006 році вийшов на екрани «Заєць над прірвою». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Повнометражний комедійний художній фільм, режисера Тиграна Кеосаяна. «Дія картини відбувається в 1971 році в Радянській Молдавії.

Злиденний музикант Лаутар полюбив красуню Анну — дочка могутнього й дуже багатого циганського Барона. Дівчина відповіла йому взаємністю, але на шляху закоханих виявляється непереборна перешкода. Барон свято шанує циганські закони — дочка «найважливішого цигана до самого Ізмаїла» не може стати нареченою злиденного скрипаля. Барон мріє бачити своїм зятем заможну людину, що подарує дочці на весілля прекрасного коня. Лаутар у розпачі, але щасливий випадок допомагає закоханим. У Радянську Молдавію в гості до свого старого фронтового друга приїжджає сам Леонід Брежнєв. За допомогою циганського табору Лаутар жене лімузин Генсека й підносить його Баронові замість породистого скакуна. Суворий батько схвалив учинок молодого цигана, але ставить ще одну важку умову. Він вимагає, щоб сватом у Лаутара був неодмінно теж барон. І знову випадок допоміг музикантові...»[44].

Богдан Ступка зіграв головну роль – Леоніда Ілліча Брежнєва.

- В 2005 році вийшов на екрани «Взяти Тарантину». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Комедійно-пригодницький міні-телесеріал, знятий режисером Романом Качановим. «В основі сюжету — історія про те як казково багаті калмицькі кочівники з віддаленого російського поселення Карра-Ой, що захоплюються кінематографом, вирішили на весіллі своїх дітей показати фільм найвищої художньої цінності, якого ще ніхто не бачив. За наводкою якогось кінокритика вони зупинили свій вибір на новому фільмі Квентіна Тарантіно, який ще не вийшов у прокат. Протягом серіалу його герої, не шкодуючи на це коштів, намагаються дістати якісну копію нового фільму, суворо охороняється в студії Тарантіно. У цьому їм допомагають як мудрість їх кочівницьких світогляду, так і герої з Москви — радикальний кіноексперти професор Фелікс Добржанський на прізвисько Фелліні і молодий авантюрист Макс Богушем.»[45].

Богдан Сильвестрович зіграв головну роль – Фелікса Добржанського.

- В 2004 році вийшов на екрани «Свої». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Кінодрама режисера Дмитра Месхієва.

Богдан Ступка зіграв головну роль старости, батька Мітька, Іван Блінов.

- В 2003 році вийшов на екрани «Коли сонце було богом». Виробництво – Польща.

Художній історичний фільм польського режисера Єжи Гофмана. «У язичницькі часи, що припадають в тому числі і на IX століття, племена, які населяли території сучасної Польщі, поклонялися різним богам, що викликало періодичні чвари і породжувало марновірство. Правитель одного із слов'янських племен (полян), Попел Другий, був вкрай жорстоким і мстивим вождем. Разом з дружиною, яка раніше належала до числа невольниць, він хоче оголосити законним спадкоємцем титулу їхнього спільного сина, що не відповідає тодішньому закону. Нескінченні інтриги набридають Пястуну - воєводі дружини Попеля, тому досвідчений воїн і порадник залишає свого пана. Однак крайня непоступливість вождя штовхає його на переслідування Пястуна, який зберігає життя лише завдяки Земовіту - бійцю, який нещодавно повернувся на батьківщину після довгих років, проведених з вікінгами. У Земовіта сердечні проблеми: він закоханий в Дзіву - дочку васала Попеля, але вона не може поєднуватися узами шлюбу, оскільки за рішенням батька буде жрицею в святилищі. Природно, герої не хочуть миритися з долею, кидаючи їй виклик ...»[46].

Богдан Ступка зіграв головну роль князя Попела.

- В 1999 році вийшов на екрани «Вогнем та мечем». Виробництво – Польща.

Історичний фільм режисера Єжи Гоффмана. В основу фільму ліг однойменний роман Генрика Сенкевича «Вогнем та мечем». «Сюжет фільму "Вогнем і мечем" (Ogniem i mieczem або With Fire and Sword) описує початок сімнадцятого століття, коли Річ Посполита знаходиться під владою вогню. Двоє людей, Богдан Хмельницький, православний священник і пан, на прізвище Чаплинський, який до смерті забив полковницького сина, самотійно спровокували між собою конфлікт.»[47]. Цей роман написаний зі сторони

поляків проти українського народу і саме тому у нас стрічку одразу і не влюбтли, а до початку її створення, поляки лякали нас тим, що якщо ми екранізуємо «Гараса Бульбу», то кони зроблять цей фільм. Екранізацію Гоголя намагався зробити ще Довженко, але постійно щось заважало, пони не вийшла у світ теперішня версія. Як тільки з'явилася звістка, що Польща зібралася екранізувати «Вогнем та мечем» всі почали обурюватися. А коли дізналися, що в екранізації погодився брати участь Богдан Ступка в ролі нашого великого гетьмана Богдана Шмельницького, Ступку почали називати зрадником. Але на київському кінофестивалі Єжи Гофману вдалося всіх переконати, що фільм не збирається бути українофобним, це історія про те, чим закінчуються усі війни. Тобто вбивствами та розрухою, так воно і є. Сам фільм коштував 15 мільйонів доларів. Він вважається одним з найдорожчих фільмів у східній Європі. Стрічка у польському національному прокаті збрала у двічі більше за фільм Сполучених Штатів Америки «Титанік». Режисер присвятив цю стрічку своїй коханій дружині, яка сама родом з Києва. Вона не дожила до прем'єри фільму. Саме тому в фільмі відчувається справжня душа автора.

Богдан Ступка зіграв головну роль – гетьмана Богдана Хмельницького.

- В 1999 році вийшов на екрани «Китайський сервіз». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Кінокомедія режисера Віталія Москаленко. «По Волзі пливе найрозкішніший пароплав в Російській Імперії. На борту знаходиться багато впливових осіб, один з яких багатий купець Фрол Сатановський. Шулери запланували обчистити магната в карти, і ось за картковим столом сходяться сам Сатановський, місцева співачка, нафтопромисловець, інспектор з уряду і власник величезного поголів'я худоби. Хто з них замислив лихе зможе з'ясувати тільки сищик, який під чужим ім'ям пробрався на судно.»[48].

Богдан Ступка зіграв роль дресирувальника тарганів Лапсіна.

- В 1993 році вийшов на екрани «Трагедія століття». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ, Сирія.

Теле-серіал про другу світову війну.

Богдан ступка зіграв роль – Старцева.

- В 1993 році вийшов на екрани «Сірі вовки». Виробництво – Країна агресор, тобто РФ.

Художній фільм, за жанром – це політичний детектив. Історія змови з метою усунення Н. С. Хрущова з посади 1-го секретаря ЦК КПРС.

Богдан Ступка зіграв роль – Володимира Юхимовича Семичастного, Голови КДБ СРСР, члена ЦК КПРС

- В 1991 році вийшов на екрани «Кремлівські таємниці шістнадцятого століття». Виробництво – СРСР.

Художній фільм-драма, режисера Бориса Бланка за мотивами трагедії О. К. Толстого «Смерть Іоанна Грозного». «Весна 1584 року. Волхви прогнозують смерть царя Іоанна протягом доби. Ворогуючі між собою бояри готові об'єднатися проти Бориса Годунова. Грозний не довіряє нікому і нехтує царевича. Царський двір приходять в сум'яття. І без того нестійкі моральні принципи стають зовсім розбещеними...»[49]. Фільм знятий російською мовою. Події фільму відбуваються в 1584 році. Події в фільмі розповідають про боротьбу за царський престол після того, як волхв пророчив смерть імператора протягом доби.

Богдан Ступка зіграв роль – Бориса Годунова.

- В 1990 році вийшов на екрани «Нині прославишся син людський». Виробництво – СРСР.

Художній фільм, знятий режисером Артуром Войтецьким. Релігійно-романтична інтерпретація повістей Антона Павловича Чехова «Архієрей», «Княгиня», «Свята ніч». «Екранізація оповідань Антона Чехова. Фільм розкриває ставлення російської людини до православної релігії, її особливостей та загадковості. Після усвідомлення містичного впливу православ'я на душі населення Росії, сторонній спостерігач може досягнути причини, чому цей народ веде себе так чи інакше у різних ситуаціях.»[50]. Фільм знятий кіностудією імені Олександра Довженка, російською мовою. Картину знімали в храмі Різдва Пресвятої Богородиці в місті Вінниця, зняли

сцени в церкві села Дашів, та перлиною цього фільму стали краєвиди Києво-Печерської лаври. У фільмі використовуються народні пісні та богослужіння. Фільм розповідає про останні дні життя, думки та спогади Архієрея.

Богдан Ступка зіграв роль- Архієрея.

- В 1990 році вийшов на екрани «Микола Вавілов». Виробництво – СРСР, ФРН.

Шести-серійний телевізійний фільм. Біографічний фільм присвячений історії життя радянського біолога, академіка Миколи Івановича Вавілова. «Історія життя, вкладу в науку і громадської діяльності академіка Миколи Івановича Вавилова. Його наукове і особисте протистояння з Лисенко, подальший арешт і смерть вченого в тюрмі.»[51]. Фільм створений російською мовою та знятий в Союзі Радянських Соціалістичних Республік та Німецькою Демократичною Республікою. Стрічка розповідає про великого академіка Миколу Івановича Вавилова, про його вклад у науки та громадську діяльність. Екранізація життєвих подій, а саме арешт, боротьбу з Лисенком та смерть великого вченого за ґратами тюрми.

Богдан Ступка зіграв роль- Трохима Лисенка.

- В 1988 році вийшов на екрани «Марія». Виробництво – СРСР.

Радянський телефільм 1988 року, знятий режисером Володимиром Кобриним на студії «Укртелефільм». Режисер Володимир Кобин. «Безпутний спосіб життя гулящої Марії Єгорової на прізвисько «Магдалина» різко обривається — її знайома, загнавши її в борги і поставивши «на лічильник», забравши паспорт, через знайомого сутенера пропонує їй працювати повією. Марія в ході розмови розбиває сутенеру голову, потрапляє у відділення міліції, звідки тікає. Тепер її шукають бандити і міліція, і їй потрібно терміново знайти гроші, щоб викупити паспорт і виїхати з донькою з міста...»[52].

Богдан Ступка зіграв головну роль Степана.

- В 1988 році вийшов на екрани «Генеральна репетиція». Виробництво – СРСР.

Художній двосерійний телефільм, знятий на кіностудії імені Олександра Довженка. Був знятий режисером Віктором Жилко. «За мотивами повісті Василя Авенаріуса «Гоголь-гімназист». Микола Васильович Гоголь, вже відбувся як письменник, він згадує про лицейські витівки юного Нікоши Гоголя з друзями в Ніжинському лицейі та його педагогів; про домашній аматорський театр батька письменника Василя Гоголя в маєтку Василівка в Україні. Протягом фільму між юним і зрілим Гоголем — відбувається діалог про сенс життя і творчість письменника...»[53].

Богдан Ступка зіграв роль – Василя Опанасовича Гоголя.

- В 1987 році вийшов на екрани «Золоте весілля, Марко». Виробництво – СРСР.

Двосерійний телефільм, знятий режисером Наталією Мотузко на Одеській кіностудії. «У фільмі "Золоте весілля" розповідається про пару, яка святкує своє 50-річчя шлюбу. Вона збирає всю родину разом, щоб відсвяткувати цю величезну подію. Але все складається не так, як задумувалося. На святі відбувається низка дивних та кумедних подій, які змушують героїв переглянути своє життя з іншого боку та дізнатися багато нового про себе та своїх близьких. У фільмі зображено родинні взаємини, любов, роздуми про життя. Акторський склад включає таких відомих артистів, як Аліс Тальоні, Бабак Хамидян, Елен Венсан, Бернар Верле, Нассер Мемарзіа, Кріста Тере, Стенлі Вебер, Марі-Бенедикт Руа, Sara Soulié, Лиор Шабба. Режисером стрічки став Надер Т. Хомайун. Комедійний жанр додає фільму легкість та гумор, що зробить його приємним для перегляду будь-кому. "Золоте весілля" створено в Франції і задовольнить смаки глядачів з усього світу.»[54].

Ступка зіграв роль – Марка.

- В 1986-1987 році вийшов на екрани «До розслідування розпочати». Виробництво – СРСР.

Чотири-серійний детективний художній фільм режисера Андрія Олександровича Бенкендорф. Фільм з двох частин знятий російською мовою на кіностудії імені Олександра Довженка. Перший фільм під заголовком

«Версія», друга частина фільму під заголовком «Наклеп». «Кілька старих друзів — співробітників прокуратури СРСР, яких доля розкидала по різних республіках СРСР, — раз на рік збираються разом, щоб пом'янути загиблого товариша і поділитися незвичайними справами зі своєї практики.»[55].

Ступка зіграв головну роль слідчого з особливо важливих справ — Олександра Івановича Стасенка.

- В 1986 році вийшов на екрани «Щасливий, хто любив...». Виробництво — СРСР.

Радянський художній фільм — романтична мелодрама, знятий на кіностудії імені Олександра Довженка. «Лірична розповідь про жінку, яка через багато років пронесла кохання до людини, зустрінutoї на дорозі війни, що назавжди їх розлучила.»[56]. Фільм знятий російською мовою. Фільм розповідає про драматичну історію з життя жінки, яку розлучила війна з її коханим чоловіком і вона понесла їх кохання через усе життя сама.

Богдан Ступка зіграв другорядну роль.

- В 1986 році вийшов на екрани «Вечорниці, Фінтик писар». Виробництво — СРСР.

Радянський художній телефільм 1985 року, знятий студією «Укртелефільм». «Музична історія вже всім відомого фільму "Вечорниці" (1985) розповідає про компанію з молодих людей. В кількості чотирьох чоловік парубки відправились в парк атракціонів. Прогулюючись ним, молоді люди натрапляють на цікавий атракціон, і як стає зрозуміло - це машина часу. За допомогою цієї машини наші герої відправляються у минуле, в якому вони стають учасниками цікавих та смішних подій. Цікавий музичний фільм вихідного дня, який ми рекомендуємо переглянути вже зараз. Приємного перегляду.»[57]. Фільм знятий російською мовою та дубльовано українсько. Сюжет фільму складається з атмосфери старих українських водевілів, де друзі розважаються в парку атракціонів і один з цих атракціонів перенасить хлопців у минуле де і відбуваються подальші події.

Богдан Ступка зіграв роль писаря — Фінтика.

- В 1985 році вийшов на екрани «Наречені». Виробництво – СРСР.

Фільм за мотивами новел А.Колесниченка, мелодрама. Фільм знятий російською мовою та присутній україно-російський дубляж режисером Станіславом Клименко. Знята стрічка на київській кіностудії імені Олександра Довженка. Сюжет про народження та зародження кохання раніше, та в часи 85-их роках минулого століття.

Богдан Ступка зіграв роль діда Федота.

- В 1985 році вийшов на екрани «Діти сонця». Виробництво – СРСР.

Радянський художній телефільм, екранізація однойменної п'єси Максима Горького. «Розповідається історія, яка розгортається в СРСР на початку двадцятого століття. Це драматичний фільм, зірки якого - Іннокентій Смоктуновський, Алла Демидова, Євгенія Симонова, Богдан Ступка, Наталія Гундарева, Марія Скворцова, Григорій Острін, Петро Щербаков, Єлена Цйплакова, Борис Невзоров. Сюжет фільму розповідає про епоху перемін. В цей час наука та мистецтво перебували на піку свого розвитку, але разом з цим закаталися хмари великої катастрофи. "Діти сонця" Максима Горького викликають почуття надії, самотності, кохання та відчуження на фоні надзвичайного часу. У фільмі провідні актори і акторки СРСР демонструють вражаючі та запам'ятовуючі виступи, підводячи глядача до задумливості та емоційного зворушення. Їхні акторські майстерності, поєднані з художнім баченням режисера Леоніда Пчелкіна, створюють атмосферу, яка зачаровує та тримає у напрузі протягом всього фільму. Якщо ви бажаєте насолодитися цим захоплюючим кіношедевром, є кілька варіантів. Ви можете завантажити або подивитися його онлайн безкоштовно. Фільм "Діти сонця" сповнений глибоких почуттів, життєвої мудрості та майстерно-зроблених кіноштучок. Зачаровуючий сюжет, талановиті актори та чітко продумана режисура роблять цей фільм незабутнім досвідом для кожного глядача.»[58].

Богдан Ступка зіграв роль - Бориса Миколайовича Чепурного.

- В 1984 році вийшов на екрани «Все починається з кохання». Виробництво – СРСР.

Радянський художній фільм, знятий режисером Ярославом Ланчаком на Кіностудії ім. О. Довженка. Драматично-патріотична стрічка, яка крутить свій сюжет навколо друзів, які проводять свій час в трудовому таборі і показують усім свою трудолюбивість, чесність, дбайливе ставлення до знарядь праці і так далі. «Останні свої літні канікули десятикласники вирішили провести разом у трудовому таборі. Хлопці не лише відпочили на славу, але й дали хороший урок своїм шефам у працьовитості, дбайливому ставленні до знарядь праці, а головне — у чесності, надовго відучивши бригадирів від приписок.»[59].

Богдан Ступка зіграв роль – Антонюка.

- В 1984 році вийшов на екрани «Володькине життя». Виробництво – СРСР.

Радянський художній двосерійний телефільм 1984 року, знятий на Кіностудії імені Олександра Довженка. Фільм на військово-патріотичну тематику, як хлопець шістнадцяти років пішов на фронт, пройшов війну, знайшов друзів та зібрався повертатися додому. «У шістнадцять років Володя добровольцем пішов на фронт і воював так, як справжні військові. Він зібрав багато друзів, але також втратив кохану дівчину. В переддень перемоги на фронті він потрапив у лікарню, отримав орден і зрозумів, що настав час повертатися додому. Ця драматична історія розкриває багато тематичних аспектів, пов'язаних з війною, справжнім дружбою, коханням і втратою. Известні актори Ніна Антонова, Сергій Буковський, Георгій Назаренко, Анатолій Барчук, Гедімінас Гірдвайніс, Юрій Дубровін, Ірина Жалібіна, Вікторія Корсун, Володимир Лізунов, Ольга Матешко зіграли ролі в цьому фільмі, продемонструвавши вражаючу акторську майстерність. "Володькина жизнь" - це яскравий приклад радянського кінематографу, звертається до реальних історичних подій і передає їх з великою емоційністю та аутентичністю. Фільм володіє реалістичним стилем зйомки та вдало підкреслює драматичний характер подій. Цікавить Вас ця хвилююча драма? Ви можете завантажити або переглянути фільм "Володькина жизнь" онлайн безкоштовно.

Володька, головний герой, пройшов важкий шлях, але знайшов у собі силу вистояти та визначив своє місце в цьому складному світі. Приєднуйтеся до перегляду цього захоплюючого фільму, який розповість Вам історію життя молодого хлопця за часів війни.»[60].

Богдан Ступка зіграв роль – Баскетіса.

- В 1982 році вийшов на екрани «Відкриття». Виробництво – СРСР. Радянський телефільм, знятий режисером Юрієм Некрасовим на студії «Укртелефільм».

Богдан Ступка зіграв головну роль.

- В 1979 році вийшов на екрани «І прийде день...». Виробництво – СРСР.

Радянський двосерійний телефільм, знятий режисером Михайлом Ізраїлевим на кіностудії «Молдова-фільм».

Богдан Ступка зіграв головну роль – Кирила Мефодійовича Руснака.

- В 1978 році вийшов на екрани «Будинок будується». Виробництво – СРСР.

Радянський телефільм, знятий режисерами Павло Коганом і Петром Мостовим на кіностудії «Ленфільм». «За мотивами повісті О. Іванова «Будинок будується». В основі сюжету конфлікт, що виник у архітектурному проектному інституті. У фільмі використано музику Сільвіуса Л. Вайса.»[61]. Фільм створений з а повістю О.Іванова. Головний конфлікт, є суперечкою в конструкторському інституті стосовно проекту. Використовується чудова музика Сільвіуса Л. Вайса.

Богдан Ступка зіграв головного інженера – Олександра Микитовича.

- В 1977 році вийшов на екрани «Право на кохання». Виробництво – СРСР.

Український радянський художній фільм режисера Анатолія Слісаренка, знятий на Кіностудії ім. О. Довженка. «Дія фільму розгортається на Далекому Сході, у період Громадянської війни. В центрі сюжету — оповідь про долю кількох поколінь українських переселенців.»[62]. Фільм розповідає про

українських переселенців та їх долю під час Громадянської війни в Російській Імперії на Далекому сході, період з 1917 року по 1923 року. Сторони руху в громадянської війни в Російській імперії: Більшовики, Білий рух та 15 новостворених незалежних республік.

Богдан Ступка зіграв головну роль містера Кромбса.

- В 1976 році вийшов на екрани «Солдати свободи». Виробництво – СРСР, Болгарія, Польща, Чехословаччина, Угорщина, НДР.

Режисером фільму був Юрій Озеров. Події фільму відбуваються в одній зі звільнених країн європейського континенту від чуми фашизму. В головних ролях висвітлювали образ Радянських вождів та керівників. Часовий проміжок у фільмі, це друга половина Другої Світової Війни. Фільм був знятий в таких країнах як: Чехословаччина, Польща, Німецька Демократична Республіка, Союз Радянських Соціалістичних Республік, Угорщина, Румунія, Болгарія. Мови стрічки: російська мова, чеська мова, румунська мова, болгарська мова, польська мова, німецька мова, угорська мова, словацька мова. Нажаль, в цьому списку немає української мови. «Дія кіноепопеї відбувається в другій половині Німецько-радянської війни. У центрі сюжету — звільнення країн Європи від німецької окупації й антифашистська діяльність комуністичних партій цих країн. Головні герої — керівництво СРСР, радянські воєначальники та діячі європейських компартій, причому не тільки ті, хто керував ними в той період (Клемент Готвальд, Георгій Димитров, Вільгельм Пік), але й майбутні лідери держав радянського блоку, що перебували при владі під час зйомок фільму (Тодор Живков, Густав Гусак, Ніколае Чаушеску, Янош Кадар). У фільмі вперше в радянському кіно з'являється образ Л. І. Брежнєва, зіграний Євгеном Матвєєвим.»[63].

Богдан Ступка зіграв роль капітана Старцева.

- В 1975 році вийшов на екрани «Серед літа, Троян». Виробництво – СРСР.

Радянський художній фільм, знятий режисером Василем Ілляшенком на Кіностудії ім. О. Довженка.

Богдан Ступка зіграв головну роль – Трояна.

- В 1975 році вийшов на екрани «Хвилі Чорного моря». Виробництво – СРСР.

П'ятисерійний телефільм, знятий режисерами: Артура Войтецького, В'ячеслава Криштофовича та Олега Гойди. Зроблений за мотивами трьох романів тетралогії «Хвилі Чорного моря» Валентина Катаєва. Серіал знятий російською мовою на кіностудії імені Олександра Довженка. «Одеса. Під час сонячних і спекотних днів життя вирує на повну. Жартами, дрібними подіями й людьми з яскравими характерами оточені двоє хлопців, Петрик і Гаврик. Вони й самі люблять пустувати й реалізувати чергову вигадку. З початком революції все навколо стає небезпечнішим, але й цікавішим.»[64]. В ті часи відбувається активний розквіт революційних подій, в які потрапляють два молодих одесити. Одного звали Гаврик Черноіваненко, а другого Петя Бачей. Серіал складається з трьох частин, їх прийнято називати: «Біліє паруси» події відбуваються в 1905 році, «Зимовий вітер» події відбуваються з 1917 по 1918 рік, «Катакомби» події фільму відбуваються приблизно в 1943 році.

Богдан Ступка зіграв роль доліка-шахрая – Іонела Міря.

- В 1973 році вийшов на екрани «Новосілля». Виробництво – СРСР.

Радянський художній фільм режисера Василя Ілляшенка, за романом Володимира Бабляка «Жванчик». Фільм знятий російською мовою на кіностудії імені Олександра Довженка. «Фільм розповідає про молоду пару, що знаходиться в пошуку на святкування свого весілля у новобудові. Герої фільму, які виконують Александра Зими́на та Ніну Пискарёву, намагаються знайти спільну мову з новими сусідами, серед яких є Валерій Філатов, Павло Кормунін та інші. У сюжет залучаються різні комічні та романтичні елементи, які роблять фільм дуже цікавим та захоплюючим для глядачів. У фільмі "Новосілля 1979 року" грають такі відомі радянські актори, як Александра Зими́на, Валерій Філатов, Ніна Пискарёва, Павло Кормунін, Михайло Петров, Августин Мілованов, Геннадій Овсянников, Лариса Зайцева, Володимир Кін-Камінський,

Зінаїда Зубкова. Режисером фільму є Валерій Басов, який створив яскраву та незабутню картину, що стала однією з найулюбленіших серед глядачів того часу. "Новосілля 1979 року" - це чудовий приклад радянської кінематографії, яка вмiла дивувати та захоплювати глядачів своїми фільмами.»[65].

Богдан Ступка зіграв роль – Данька.

- В 1980 році вийшов на екрани «Мужність». Виробництво – СРСР.

Радянський семи серійний телефільм, знятий режисером Борисом Савченком на Кіностудії ім. О. Довженка.

Богдан ступка зіграв роль заступник начальника будівництва – Миколу Гранатова.

- В 1980 році вийшов на екрани «Інакше не можна». Виробництво – СРСР.

Радянський художній фільм, знятий на кіностудії «Мосфільм». Фільм розповідає про події кінця 1970- років. «На будівництві греблі сибірської електростанції працюють два товариші. Сюжет оповідає про їх самовіддану працю, запеклі суперечки щодо життя і любові. Борис Калінін, молодий кранівник-раціоналізатор, живе і працює в Сибіру на будівництві великої гідроелектростанції. Наближення зими диктує прискорення установки опор на бетонну естакаду. Борис виходить з пропозицією нового методу складання і не відразу отримує підтримку у колективу. Через важкі випробування проходить і його любов до Зіни...»[66].

Богдан Ступка зіграв роль – Петушкова майстера.

- В 1972 році вийшов на екрани «Останній день». Виробництво – СРСР.

Радянський телефільм-спектакль, знятий за однойменною п'єсою Бориса Васильєва. Фільм знятий «Мосфільм». «Останній робочий день дільничного оперуповноваженого міліції, колишнього фронтовика Семена Митрофановича Ковальова (Михайло Ульянов), який йде на пенсію. Ковальов обходить свою дільницю, прощається з друзями і знайомими і здає справи новому дільничному. Настає вечір, Ковальов повертається на автобусі додому і

зауважує підозрілому громадянину, зовнішність якого відповідає орієнтировці на небезпечного злочинця. Чуття не підвело колишнього міліціонера, він намагається поодиноці затримати злочинця, але вмирає від отриманих в сутичці поранень.»[67].

Богдан Ступка зіграв роль – Валери.

- В 2012 році вийшов на екрани «Підпоручик Ромашов». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Знятий режисером Ігорем Черницьким. За жанром – це драма.

Богдан Сильвестрович зіграв головну роль полковника Шульгович.

- В 2012 році вийшов на екрани «Безодня». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Знятий режисером Дмитром Пертунем. Шістнадцятисерійний серіал, за жанром детектив-триллер.

Богдан Ступка зіграв – Леоніда Марковича Корольова ветерана служби, вчителя Варламова.

- В 2008 році вийшов на екрани «Олександр. Невська битва». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Історичний фільм-бойовик, знятий режисером Ігорем Каленовим. Події фільму відбуваються в 1239-1240рр. «Під час полювання молодий князь Олександр Ярославович бачить напад розбійників на лівонського лицаря. Він приходить йому на допомогу. Після перемоги над розбійниками князь запрошує врятованого до Новгороду. Андреас фон Вельвен говорить, що всього лише мандрівник, проте князь і воєвода йому не довіряють і слідкують за ним. У підземному ході під містом лицар зустрічається з двома боярами, які обіцяють зробити мапу Неви з позначеннями небезпечних і підходящих для висадки на берег місць, але вимагають, щоб влада перейшла до князя з русичів, а не ставленика шведів. Вони також отримують умовний знак — рукавицю. Підготувати населення міста до здачі бояри доручають юродивому Корнилію. Слуга і друг князя Ратмир тим часом сватає у Полоцьку княжну Олександрю для Олександра Ярославовича й відвозить дари від нього, проте сам у неї

закохується. Під час ходу до Новгороду на дорозі знаходять пораненого княжича Святослава з Торжка, який зарізав ножом ведмедя, що напав на нього після атаки татар. Олександр забирає його до Новгороду. А. фон Вельвен же прибуває до короля Еріка XI, який планує здійснити хрестовий похід на русичів, і передає йому другу рукавицю, щоб шведи змогли отримати мапу від бояр. Король доручає цей похід майбутньому зятю Біргеру Магнуссону та його кузену Ульфу Фасе. В цей час хтось купує у відьми отруту і випробовує на ній. Відбувається весілля князя Олександра. Бояри підносять хутра у подарунок. Ратмира запрошують на танок Дарина, донька воєводи, але він весь час дивиться на княжну, а потім не витримує і йде. М'ясник знаходить у тулубі вбитого ведмедя стрілу, хоча Святослав казав, що самотужки вбив того ножом. Він хоче показати знахідку Ратмиру, але той його не слухає. Це помічає божевільний Яшка і намагається розповісти князю, проте не може (татари відрізали йому язик). Яшку відганяють і він опиняється під столом, де бачить, що хтось підливає у вино князю отруту. В цей час йде Ратмир. Яшка встигає відібрати чашу в Олександра і випиває сам. Після цього він помирає, починають шукати винного. Кожен тримав чашу, але на місці немає лише Ратмира. Знаходять мертвого м'ясника, з яким раніше посварився Ратмир і вирішують, що це він вчинив ці злочини.

Ратмир повертається, коли князя відвідують монахи-посли від католицького єпископа, що пропонують йому нову віру, але він відмовляється. Ратмира саджають до ями, бо князь певен, що це він зрадник. Монахи зустрічаються у підземеллі з боярами-бунтівниками Куліком і Батковим, які показують мапу. Проте під каптурами ховались князь і воєвода, який одразу вбиває Баткова. Кулік отримує доручення передати мапу справжнім монахам, за якими буде слідкувати Яков Полочанин. Боярин виконує доручення і починає тікати, але воєвода кидає йому в спину спис. Корнилій починає підмовляти людей, але воєвода його вбиває. Також він здогадується, що Святослав не зміг би сам вбити ведмедя, а князь згадує намагання пояснити Яшки. Його ув'язнюють, а Ратмира звільняють. До князя Олександра прибуває

посол від Бату-хана, що вимагає платні. Олександр обіцяє, що заплатить, коли переможе шведів. Святослав тікає і приймає католицьку віру й лицарство (насправді він княжич Дмитро Ярославович, син супротивника батька Олександра, колишнього князя Пскова). Дмитро обіцяє батьку відновити несправедливість. Шведи виступають. На Іжорі їх кораблі зустрічають Пелгусій і Яков, який одразу вирушає за князем. Яков прибуває на боярську раду, де князя звинувачують у смерті двох бояр і співпраці з татарами. Проте тепер він мусить йти назустріч ворогам. Бояри говорять, щоб він не повертався, якщо програє. Князь молиться і виступає. Старшина Пелгусій говорить про своє видіння Бориса і Гліба, що йдуть на допомогу, проте Олександр не хоче задалегідь обнадіювати воїнів. Шведи стали стали табором, де й було відмічено на мапі. Зрання русичі починають досить успішно атакувати табір лицарів. Особливо відзначаються Гаврило Олексич, Сбислав Якунович, Яков Полочанин, Савва, воєвода Меша і Ратмир. Князь і сам вступає у бій. Зі спини хоче напасти Дмитро, але Ратмир починає з ним бій і вбиває його, хоча й сам смертельно поранений. Олександр сідає на коня і йде на поєлинок з Біргером, раниць його списом в обличчя. Шведи починають відступати до кораблів. Андреас фон Вельвен повідомляє про перемогу князя Олександра, за яку він отримав прізвисько Невський. Проте після сварки з боярами він мусить поїхати до Переславля. 1242 року він очолює руське військо для битви на Чудському озері з армією А. фон Вельвена.»[68]. Критики не сильно сприйняли цей фільм і оцінили його на п'ять з десяти. Фільм знятий російською мовою і коштував близько 10 мільйонів доларів Сполучених Штатів Америки.

Богдан Ступка зіграв роль князя Ярослава.

- В 2007 році вийшов на екрани «Приватне замовлення». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Детективний телесеріал, зняти режисером Сергієм Ткачевим.

Богдан Ступка зіграв роль – Степана Юхимовича Татарського.

- В 2007 році вийшов на екрани «Одне кохання душі моєї». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Телевізійний серіал. Знятий режисеркою Наталією Бондарчук.

Богдан Ступка зіграв головну роль – Григорія Сковороду.

- В 2006 році вийшов на екрани «Три пів грації». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Телесеріал, жанру комедії та мелодрами, знятий режисером Давидом Кеосаяном.

Богдан Ступка зіграв роль – Вадима Сергійовича, діда Ромки.

- В 2005 році вийшов на екрани «Вбивча сила-6». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Багато сезонний телесеріал, знятий режисером Євгенієм Аксеновим. За жанром комедія-бойовик.

Богдан Ступка зіграв роль – Войцехівського.

- В 2001 році вийшов на екрани «Соломея». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Телесеріал, який не був закінчений. Режисер – Леонід Пчелкин.

Богдан Ступка грав роль поміщика Желінського.

- В 1993 році вийшов на екрани «Дорога до раю». Вироблено – країна агресор, тобто РФ.

Фільм, знятий режисером Віталієм Москаленком. Це мелодрама. «Фільм був випущений у 1997 році в Австралії та США режисером Брюсом Бересфордом. Головні ролі виконали Гленн Клоуз, Френсіс МакДорманд, Полін Коллінз, Кейт Бланшетт, Дженніфер Ель, Джуліанна Маргуліс, Уенді Хьюз, Йоханна тер Стехе, Елізабет Спрігтс та Памела Рейб. Дія фільму розгортається під час Другої світової війни, коли група жінок від різних країн була змушена втекти з в'язниці в Шрі-Ланці. На шляху до безпеки вони повинні битися зі своїми страхами, печалю, стражданням та моралістичними дилемами. Дорога в рай - це високохудожнє кіно з глибокими та емоційними переживаннями героїв в складних ситуаціях. Цей фільм залишає неповторне враження, що стає підсумком стійкого та сильного духу жінок, які впоралися з випробуваннями свого життя та життя інших.»[69].

Богдан Ступка зіграв роль – академіка Володимира Наумовича Лернера дядька Ігоря.

- В 1989 році вийшов на екрани «Театральний сезон». Вироблено – СРСР.

Художній фільм, знятий режисером Віктором Живолубом. «У центрі фільму — історія кохання журналістки Олени Голіціної та актора Сергія Муратова. Їх пов'язує велике взаємне почуття, але в Сергія є дружина та син. Розуміючи, що Олена — його єдине справжнє кохання, Муратов таки не наважується залишити сім'ю.»[70].

Богдан Ступка зіграв роль актора театру Сергія Івановича Муратова.

- В 1987 році вийшов на екрани «Капітанша». Вироблено – СРСР.

Фільм-спектакль, знятий режисером Борисом Квашневим. Драма, зняти «Укртелефільмом».

Богдан Ступка зіграв роль -Тумана.

- В 1986 році вийшов на екрани «Дім батька твого». Вироблено – СРСР.

«За п'єсою О. Коломийця про велику родину стосунки в якій визначаються батьком, людиною чесною, але іноді занадто прямолінійною.»[71]. Фільм знятий українською мовою, телекомпанією «Укртелефільм». Знятий режисером Ростиславом Синько. Фільм про те, як в родині, батько регулює усі взаємовідносини. Він є прямолінійним і чесним чоловіком.

Богдан Ступка зіграв роль чоловік Клави -Маляра.

- В 1995 році вийшов на екрани «Самотній гравець». Виробництво – країна агресор, тобто РФ.

Кримінальний фільм, знятий режисером Володимиром Басов-младшим та Ольгою Басовою.

Богдан Ступка зіграв роль – Павла Кіндратовича.

Всі ці ролі в історичних епопеях ще раз підтверджують нам, що Богдан Ступка здатний інтерпретувати складні характери героїв, коли йдеться про

перевтілення образів питань влади, національної ідентичності та особистого обов'язку.

В очах європейської аудиторії робота Ступки сприяла формуванню позитивного образу України. Це означає, що українська культура набула визнання за межами національних кордонів завдяки його виступам на міжнародній арені.

Популяризація українського мистецтва здійснилась за рахунок його виконання ролей перед зарубіжними глядачами, що дозволило їм зануритись у світ української культури, мистецтва та історії.

Його ролі у зарубіжних фільмах – це не просто епізоди, а справжні шедеври акторської майстерності. Кожен образ, створений Ступкою, був виписаний з неймовірною точністю та глибиною. Він вміло перевтілювався, то стаючи могутнім козацьким гетьманом, то мудрим старцем, то жорстоким диктатором.

Ступка наче хамелеон, змінював свої обличчя, але при цьому залишався вірним собі. У кожній ролі проглядала його неповторна індивідуальність, його душа, яка вкладала у кожен рух, кожне слово. Його очі, як два бездонних озера, могли розповісти цілу історію, не вимовивши жодного слова.

У зарубіжних фільмах Ступка був не просто українцем, а справжнім посланцем української культури. Він демонстрував світові багатство і різноманітність нашої духовності, нашої історії. Його ролі стали своєрідним культурним кодом, який несли в світ красу і велич українського народу.

На зарубіжних кіноекранах Ступка став символом України та її історичної спадщини. Він показав світові, що український народ – це не просто сукупність людей, а велика і сильна нація з багатими традиціями і глибокими коренями.

Ступка – це не просто актор, це символ. Символ незламності українського духу, символ таланту і наполегливості. Його спадщина – це безцінний скарб, який ми передаємо з покоління в покоління. А його зірка продовжує сяяти на небосхилі світового кіно, нагадуючи нам про велич українського таланту.

Отже, ролі Богдана Ступки за межами своєї батьківщини є прикладом того, як актор може без зусиль долати мовні та культурні бар'єри завдяки унікальності та універсальності особистого таланту. Його міжнародні вистави зробили чималий внесок у популяризацію української культури на світовій арені. А також розширила його професійні горизонти.

3.3 Акторська харизма Богдана Ступки

Акторська харизма – це загадкове явище, яке привертає увагу, створює магію як на екрані, так і в театральній залі. Це та сама іскра, що робить персонажі живими, а сцени – незабутніми. Харизма актора завжди була і залишається одним з найважливіших елементів успішної акторської гри, який здатен перетворювати звичайні вистави на емоційні події. Саме цією харизмою володів Богдан Ступка, особистість, яка залишила незгладимий слід в українському кінематографі та театрі, ставши його невід'ємною частиною. Саме за допомогою харизми, зміг стати не просто хорошим актором, чи керівником театру, а легендою за життя. Цього не вдавалося нікому.

Сценічна присутність Ступки була не менш ніж магнетичною. У нього була рідкісна здатність привертати увагу, коли він виходив у центр уваги. Його фізичність, модуляція голосу та виразні очі працювали в ідеальній гармонії, створюючи персонажів, яких неможливо було ігнорувати.

З першого погляду на Богдана Сильвестровича Ступку, неможливо було не помітити ту невимушену енергію, що випромінювалася з його особистості. Це була комбінація натхнення, безперервної праці над собою, таланту та особистісного шарму, які вражали глядачів. Він вмів занурити нас у інший світ, повний емоцій та переживань, де навіть найскладніші конфлікти та переживання ставали зрозумілими і близькими. Кожна роль, яку він виконував, була не просто набором слів, а живим тілом і душею, які відчували і дихали на сцені, даруючи глядачам можливість пережити це разом із ним.

Богдан Ступка не лише грав персонажів; він створював цілі всесвіти, невидимий простір, де кожен міг знайти щось поближче до себе. Завдяки своїй акторській харизмі, він вмів подарувати життя найскладнішим образам, перетворюючи їх на невід'ємну частину нашої культури. Аудиторія підпадала під його магію: їм захоплювалися, їм вірили, адже Ступка вмів захоплювати своїм артистизмом, викликаючи бажання співпереживати з кожним його героєм. Глядачі із затамуванням дихали, спостерігаючи за кожним його кроком на сцені, поки він переносив нас у світ драми, комедії, любові та болю, показуючи, як ці емоції переплітаються в житті кожної людини. Тому, мабуть, найвидатнішим аспектом харизми Ступки була саме дана здатність налагодити зв'язок зі своєю аудиторією. Оскільки він мав вроджене розуміння емоційного пульсу сцени і міг залучити глядачів у світ вистави, змушуючи їх відчувати себе частиною драми, що розгортається.

Харизма Ступки не завжди полягала в величних жестах. Він майстерно володів тонкими виразами та мікровиразами, здатний передавати складні емоції за допомогою найменшої зміни рис обличчя чи мови тіла. Ця здатність передавати багато без слів додала глибини його виступам.

Не можливо не згадати, про одну з найважливіших рис його характеру, яка була невід'ємною складовою харизми актора. Незважаючи на всі його заслуги, Богдан Сильвестрович був скромною і відданою мистецтву особистістю. Саме він є прикладом поєднання справжнього таланту, людяністю та величезною працею над самим собою.

Харизма Ступки була тісно пов'язана і з його українським корінням. Він поставав справжнім патріотом і зумів втілити на екрані образ українця з усіма його притаманними рисами: силою духу, незламністю, гумором і любов'ю до своєї батьківщини.

Саме тому його роботи мали такий великий успіх не тільки в Україні, а й за її межами. Ступка став символом українського кіно, його обличчя стало візитною карткою української культури.

Важливим є його національна ідентичність, розуміння і захоплення нашою культурою та історією. Саме ця відданість допомогла йому втілити в життя такі ролі як: Тарас Бульба, Іван Мазепа та ін. Він виводив персонажів далеко за межі звичайної акторської гри.

Перед камерою та на сцені Богдан Ступка був магнетичним. Його рухи були впевненими й виваженими. А його жести – доречними й виразними. Голос Ступки звучав як музика, підкреслюючи кожную фразу, кожне слово. Низький та хрипкий тембр голосу, який міг бути грізним та викликати трепет через хвилину міг бути ніжним і мелодійним.

Харизму Ступки важко пояснити просто словами, оскільки вона була настільки природньою, що здавалося, що він не просто грав ролі, а жив ними. Харизматична сила даного актора йшла від внутрішнього світла, яке можна було побачити в кожній з його ролей. Це була суміш праці, таланту та неперевершеного дару.

Оскільки Богдан Ступка був наділений інтелектом, це також дозволяло створенню його харизми. Адже вміння провокувати роздуми у глядачів, ставити в їх головах складні питання про мораль, природу людини та владу не всім дано. Це був прояв надання своїм героям інтелектуального та морального виміру.

Беззаперечно, одна з найважливіших рис харизми талановитого актора Ступки – це щирість. Кожен виступ був осначений справжністю, будь то на сцені театру чи на знімальному майданчику. Він вмів передати найбільш тонкі нюанси людських емоцій: від ледь помітної посмішки до надто бурхливих почуттів всередині. Це була не просто гра на сцені. Це було справжнє проникнення в душу персонажа.

Не беручи до уваги, що Богдан Ступка мав загальне визнання та великий успіх, він залишався людиною, яка була близька до свого глядача. Це можна вважати також частиною його харизми, а саме людяність та відсутність зверхності. Він поставав як автор, який не розділяв людей на касти: професіонали чи прості люди. Зі всіма він міг однаково добре спілкуватись. І це створювало відчуття тепла, зв'язку, яке відчувалось не лише на фізичному рівні.

Ця магія акторської харизми полягає в унікальному вмінні Богдана Ступки передавати глядачам свої емоції і відчуття, звідки у людей з'являлися сльози радості або печалі. Він мовби промовляв до нас без слів, відчиняючи серця і витягуючи найглибші струни нашої душі. Його просто не можна було не любити, не відчувати з ним емоційного зв'язку, який, здавалося, об'єднував актора і публіку в єдину спільноту. У цьому й полягає справжня суть акторської харизми – тої сили, яка змушує нас задуматися про сенс життя, про кохання, про наші мрії та страхи, даючи глядачам можливість побачити себе у відображенні його персонажів.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі було досягнуто мети дослідження, а тому виходячи з поставлених завдань можна зробити певні висновки.

1. Творча діяльність Богдана Ступки на театральній сцені і в кінематографі знайшла своє відображення в низці наукових досліджень, численних рецензіях на вистави та кінострічки, в яких він брав участь. Однак феномен Богдана Ступки розкритий далеко не до кінця.

2. Творча діяльність Богдана Ступки *на сцені Львівського театру ім. Марії Заньковецької* започаткувала його діяльність на професійній сцені після завершення навчання в театральній студії при цьому театрі. На сцені Львівського театру ім. Марії Заньковецької Богдан Ступка не тільки здобув базові навички акторської майстерності, але й познайомився з такими багатогранними аспектами театрального життя як робота з партнерами на сцені, вдосконалення акторської техніки, створення сценічного образу. Перші ролі митця на сцені цього театру, що славився своїми традиціями, стали не лише випробуваннями, а й важливими кроками до визначення своїх акторських пріоритетів та формування власного акторського стилю, що поєднував глибокі емоції з інтелектуальною складовою. Творча праця Богдана Ступки у Львівському театрі імені Марії Заньковецької тривала з 1961 по 1978 роки, тобто, понад 17 років. Саме тут Богдан Ступка отримав свої перші свої нагороди та здобув популярність у глядача, став лауреатом Державної премії УРСР ім. Тараса Шевченка у 1976 році. Дебютна роль Механтропа у виставі «Фауст і смерть» О. Левади стала справжнім випробуванням і водночас трампліном до успіху. Серед зіграних в цьому театрі ролей – Дон Жуан у виставі «З коханням не жартують» П. Кальдерона (1960), американський журналіст Чарльз Говард – «Четвертий» К. Симонова (1963), Річард III – «Річард III» В. Шекспіра (1973), Брянський – «Прапорonosці» за романом О. Гончара (1975), Дон Жуан – «Кам'яний господар» Лесі Українки (1979). Співпраця Б. Ступки з провідними режисерами театру Б. Тягном, С. Данченком, С. Сміяном, А. Ріпком надала

митцеві досвіду, сприяла створенню новаторських вистав, які піднесли репутацію театру.

3. *На сцені Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка* талант Б. Ступки розкрився всебічно. Репертуар цього театру дозволив митцеві спробувати себе в різних амплуа – від трагічних героїв до комічних персонажів, від історичних постатей до сучасних людей і зі всіма своїми ролями актор талановито справлявся. На франківській сцені Б. Ступка відточував своє вміння зображати широкий спектр характерів своїх персонажів, а його універсальність стала очевидною, коли він блискуче зміг впоратись з ролями у виставах за класичними та сучасними п'єсами, а також в експериментальних постановках. Цей різноманітний репертуар дозволив йому продемонструвати свою адаптивність і глибину таланту. Дар перевтілення дозволяв митцеві створювати живі, повнокровні характери. Талант Б. Ступки як одного з найяскравіших акторів української сцени, засяяв на підмостках Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка як зірка, освітлюючи кожна мить вистави. Серед ролей зіграних на сцені театру ім. І. Франка – Маляр у виставі «Дикий Ангел» О. Коломійця (1979), Микола Задорожній – «Украдене щастя» І. Франка (1979), Іван Войницький – «Дядя Ваня» А. Чехова (1980), Артуро Уї – «Кар'єра Артура Уї, якої могло не бути» Б. Брехта (1985, 1999), Іван Котляревський – «Енеїда» за поемою І. Котляревського (1986), Ієшуа – «Майстер і Маргарита» за однойменним романом М. Булгакова (1987), Тев'є – «Тев'є-Тевель» за мотивами творів Шолом-Алейхема (1989), Росмер – «Росмерсгольм» Г. Ібсена (1994), Поет – «Сни за Кобзарем» за творами Т. Шевченка (1995), король Лір – «Король Лір» В. Шекспіра (1997), цар Едіп – «Цар Едіп» за трагедією Софокла (2003), Лев Толстой – «Лев і Левиця» І. Коваль (2007). Особливо плідною була співпраця з художнім керівником театру і режисером С. Данченком, після смерті якого у 2001 р. Б. Ступку призначили художнім керівником столичного театру ім. І. Франка. Митець продовжував грати ролі, формувати мистецьке бачення творчого колективу, плекати нові таланти та підтримувати престижний статус

театру. Б. Ступка також займався педагогічною діяльністю, передаючи свій досвід майбутнім акторам та допомагаючи їм знайти свій шлях у мистецтві.

4. Акторський доробок Богдана Ступки *в українському кінематографі* є важливим елементом національної культури, що втілює глибину і багатство української душі. Митець не лише зіграв низку знакових ролей, але й став символом незламності та гідності українського народу. Він втілював у життя образи, які не лише розважали, а й піднімали важливі соціальні теми, закликаючи українців до роздумів про свою ідентичність та культурні коріння. Дебютною для Б. Ступки в кінематографі стала роль Ореста Звонаря у фільмі «Білий птах з чорною ознакою» (1970) кінорежисера Ю. Ілленка. Серед ролей в українських кінострічках – Леонтович – «Дударики» (1979), жандармський начальник Сталинський – «Гріх» (1991), Валеріан Стальський – «Пастка» (1993), Омелько Кайдаш – «Кайдашева сім'я» (1993), Ліберзон – «Judenkreis, або Вічне колесо» (1996), Іван Брюховецький – «Чорна рада» (2000), Іван Мазепа – «Молитва за гетьмана Мазепу» (2001), Чингісхан – «Таємниця Чингісхана» (2002), генерал-лейтенант Сергій Серов – «Водій для Віри» (2004), Тарас Бульба – «Тарас Бульба» (2007), доктор Павленко – «Дивне Різдво» (2006), Платон Микитович Ангел – «Платон Ангел» (2010).

5. Провідні ролі Богдана Ступки *в зарубіжному кінематографі* становлять важливу частину його професійного шляху. Особлива співпраця тривала у митця з відомим польським кінорежисером Єжи Гофманом. У фільмі Є. Гофмана «Вогнем і Мечем» (1999) Б. Ступка зіграв роль Богдана Хмельницького, а у фільмі – «Коли сонце було богом» – князя Попела. Згадана співпраця не тільки сприяла репрезентації національної культури на міжнародній сцені, а й встановленню культурного діалогу між Польщею та Україною. За радянських часів Б. Ступка знявся, зокрема, у кінофільмі «Солдати свободи» (1976, СРСР, Болгарія, Польща, Чехословаччина, Угорщина, НДР), виконавши роль капітана Старцева, а в кінофільмі «Микола Вавілов» (1990, СРСР, ФРН) – роль Трохима Лисенка. Найбільш плідною була співпраця з російськими кінорежисерами: Борис Годунов – «Кремлівські

таємниці шістнадцятого століття» (1991), Володимир Юхимович Семичасний – «Сірі вовки» (1993), Леонід Ілліч Брежнєв – «Заєць над прірвою» (2006), Лейба Соломоніак (батько Соньки) – «Сонька Золота Ручка» (2006), Лебедєв – «Іванов» (2010). Співпраця з низкою відомих закордонних режисерів дозволила Б. Ступці не лише розширити свої акторські горизонти, але й закріпити українську культурну ідентичність у світовому кінематографі, привносячи туди український національний колорит та багатогранність. У зарубіжних фільмах Б. Ступка був справжнім посланцем української культури, демонструючи світові багатство і різноманітність нашої духовності, історії. Ролі Б. Ступки у зарубіжних кінофільмах стали своєрідним культурним кодом, який привносив у світ красу і велич українського народу.

6. *Харизма актора* завжди була одним з найважливіших елементів успішної акторської гри, що здатна перетворювати звичайні вистави на емоційні події. Саме цією харизмою володів Богдан Ступка, особистість, яка залишила незабутній слід в українському театрі та кінематографі. Саме за допомогою харизми Б. Ступка зміг стати не просто цікавим актором, а легендарною особистістю ще за життя. Богдан Ступка – це ціла епоха в історії українського театру і кінематографу. Його тілесність, модуляція голосу та виразні очі працювали в ідеальній гармонії, створюючи персонажів, яких неможливо було забути. Це була комбінація натхнення, безперервної праці над собою, таланту та особистісного шарму, які вражали глядачів. Кожна його роль була вибухом внутрішньої енергії, що розривала рамки сцени і занурювала глядача у вир подій. Аудиторія підпадала під магію його гри. Глядачі із затамуванням серця спостерігали за кожним його кроком на сцені, який переносив їх у світ драми, комедії, любові, болю, показуючи, як ці емоції переплітаються в житті кожної людини. Митцем захоплювалися, йому вірили. Очевидно, що найважливішим аспектом його харизми була здатність налагоджувати зв'язок з аудиторією. Богдан Ступка – це зоря, що згасла, але її світло продовжує сяяти, освітлюючи шлях новим поколінням акторів. Він був і залишиться вічним символом українського театрального мистецтва.

Список використаних джерел

- 1:Палій.О. Богдан Ступка, або сходи на вершину//портал фотографії старого львова.// «Фауст і смерть» О.Левади. URL:<https://photo-lviv.in.ua/bohdan-stupka-abo-skhodynku-na-vershynu/> (дата звернення: 03.10.2024)
- 2:Просценіум// Богдан Ступка у поставі заньківчан “Фауст і смерть” О.Палій. URL:<https://prosaenium.lnu.edu.ua/history/bohdan-stupka-u-postavi-zankivchan-faust-i-smert/#:~:text=Роль%20Механтропа%20у%20виконанні%20Богдана,П.>) (дата звернення: 03.10.2024)
- 3: Кіноріум// Шантрапа. URL:<https://ua.kinorium.com/531359/> (дата звернення: 02.10.2024)
- 4: Державне агенство України з питань кіно// Платон Ангел. URL:<https://usfa.gov.ua/movie-catalog/platon-angel-i9266> (дата звернення: 03.10.2024)
- 5: Київстар ТБ./ Дивне Різдво. URL:<https://tv.kyivstar.ua/ua/movie/645cbb77201498775a2118b0-2006-divne-rizdvo> (дата звернення: 03.10.2024)
- 6: Вікіпедія// Тарас Бульба. URL:[https://uk.wikipedia.org/wiki/Тарас_Бульба_\(фільм,_2009\)#cite_note-16](https://uk.wikipedia.org/wiki/Тарас_Бульба_(фільм,_2009)#cite_note-16)(дата звернення: 03.10.2024)
- 7: Білий птах з чорною ознакою//Старе місто — с. Глиниця. *Архів оригіналу за 5 жовтня 2013*. Процитовано 1 квітня 2013.// Газета «День». [[Лариса Брюховецька]]: «Фільм як результат чаклунства» (№ 95, 3 червня 2011). *Архів оригіналу за 2 грудня 2013*. Процитовано 1 квітня 2013. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Білий_птах_з_чорною_ознакою(дата звернення: 03.10.2024)

- 8: Вікіпедія// Тарас Шевченко. Заповіт.
URL:[https://uk.wikipedia.org/wiki/Тарас_Шевченко._Заповіт_\(телесеріал,_1992\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Тарас_Шевченко._Заповіт_(телесеріал,_1992)) (дата звернення: 03.10.2024)
- 9: Богдан Ступка. Метаморфози. Сергій Тримбач. Київ, ДУХ І ЛІТЕРА, 2022 року, ст.322.
- 10: Богдан Ступка. Метаморфози. Сергій Тримбач. Київ, ДУХ І ЛІТЕРА, 2022 року, ст.288.
- 11: Богдан Ступка. Метаморфози. Сергій Тримбач. Київ, ДУХ І ЛІТЕРА, 2022 року, ст.224.
- 12: Один плюс один// Завтра буде завтра. URL:
<https://1plus1.video/zavtra-budet-zavtra/1-sezon/1-seriya-zavtra-bude-zavtra-1-seriya> (дата звернення: 10.10.2024)
- 13: Кіноріум// Таємниця Чингісхана.
URL:<https://ua.kinorium.com/739080/> (дата звернення: 10.10.2024)
- 14: Мовістапе// Чорна рада. URL:<http://moviestape.lat/ukrainian/3532-chorna-rada.html> (дата звернення: 10.10.2024)
- 15: Кіноріум// Схір-захід. URL:<https://ua.kinorium.com/150535/> (дата звернення: 10.10.2024)
- 16: Володимир Войтенко. «Judenkreis, або Вічне колесо», Василь Домбровський. kinokolo.ua. 19.06.2015. Архів оригіналу за 6 серпня 2020. Процитовано// «Judenkreis, або вічне колесо» на кругах своя. 22.01.2017. Архів оригіналу за 14 квітня 2018. Процитовано 1.07.2018. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Judenkreis,_або_Вічне_колесо (дата звернення: 10.10.2024)
- 17: Вікіпедія// Геллі і Нок.
URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Геллі_і_Нок (дата звернення: 13.10.2024)
- 18: ДзигаМДБ// Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля погоди/ URL:
<https://dzygamdb.com/uk/films/1055> (дата звернення: 13.10.2024)

- 19: Державне агенство України з питань кіно// Кайдашева сім'я.
URL:<https://usfa.gov.ua/movie-catalog/kaydasheva-sim-ya-film-pershyy-i11173> (дата звернення: 13.10.2024)
- 20: КіноБаза// Пастка. URL:<https://kinobaza.com.ua/titles/pastka> (дата звернення: 13.10.2024)
- 21: Дзигамдб// Єлисейські поля.
URL:<https://dzygamdb.com/uk/films/1013> (дата звернення: 13.10.2024)
- 22: Державне агенство України з питань кіно// Чотири листи фанери.
URL:<https://usfa.gov.ua/movie-catalog/chotyry-lysty-fanery-i11209> (дата звернення: 15.10.2024)
- 23: КіноБаза// Для домашнього вогнища.
URL:<https://kinobaza.com.ua/titles/dlja-simejnoho-vohnyshha> (дата звернення: 18.10.2024)
- 24: Кіноріум// Господи, прости нас, грішних. URL:
<https://ua.kinorium.com/161016/> (дата звернення: 18.10.2024)
- 25: Розділ четвертий. Франківчанин: 1978-1999 // Михайло Загребельний. Богдан Ступка. Харків: Фоліо. 128 стор. 2017.// Кіно для президента. Польоти над «Укртелефільмом» — уві сні та наяву. zn.ua/ukr/. 22 серпня 2008// Бійма Олег Іванович // Енциклопедія сучасної України / ред. кол.: І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001–2024. — ISBN 966-02-2074-X.
URL:[https://uk.wikipedia.org/wiki/Гріх_\(фільм\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Гріх_(фільм)) (дата звернення: 18.10.2024)
- 26: Вікіпедія// Камінна душа// АМДб.
URL:[https://uk.wikipedia.org/wiki/Камінна_душа_\(фільм\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Камінна_душа_(фільм)) (дата звернення: 18.10.2024)
- 27: Портан Пустунчик// Данило-князь Галицький.
URL:<https://pustunchik.ua/ua/video/films/danylo-kniaz-halytskyi> (дата звернення: 18.10.2024)

- 28: Мала сторінка// Украдене щастя.
 URL: <https://mala.storinka.org/екранізація-драми-івана-франка-украдене-щастя-1984.html> (дата звернення: 20.10.2024)
- 29: Вікіпедія// Вир.
 URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Вир_\(фільм,_1983\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Вир_(фільм,_1983)) (дата звернення: 20.10.2024)
- 30: Вікіпедія// Таємниці святого Юри.
 URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Таємниці_святого_Юра (дата звернення: 20.10.2024)
- 31: Кіноріум// Від Бугу до Вісли. URL: <https://ua.kinorium.com/144257/> (дата звернення: 20.10.2024)
- 32: Кіноріум// Дударики. URL: <https://ua.kinorium.com/738914/> (дата звернення: 20.10.2024)
- 33: Відпедія// Осяння// АМДб.
 URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Осяння_\(фільм\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Осяння_(фільм)) (дата звернення: 20.10.2024)
- 34: Кіноріум// Камінний Господар.
 URL: <https://ua.kinorium.com/737305/> (дата звернення: 20.10.2024)
- 35: Кіноріум// Із життя Остапа Вишні.
 URL: <https://ua.kinorium.com/735692/> (дата звернення: 20.10.2024)
- 36: КАНН: Українські фільми на кіноринку [Архівовано 27 травня 2018 у Wayback Machine.] — кіно-коло, 18.05.2009//Н. Тертичка; В. Кононенко. Матеріали до історії українського кіно (1991—2011). Випуск 3: "Публікації з літературно-мистецьких журналів та газет. Бібліографічний покажчик. Київ: НПБ України. 2015. 248 стор.: с. 195.
 URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Відторгнення_\(фільм\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Відторгнення_(фільм)) (дата звернення: 21.10.2024)
- 37: Кіноріум// 12 місяців. URL: <https://ua.kinorium.com/731336/> (дата звернення: 22.10.2024)

- 38:Вікіпедія// Одного разу в Ростові.
URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Одного_разу_в_Ростові (дата звернення: 22.10.2024)
- 39: Кіноріум// Огни притона. URL:<https://ua.kinorium.com/612317/> (дата звернення: 22.10.2024)
- 40:Лавакіно// Інсайт.
URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Вчора_закінчилась_війна (дата звернення: 22.10.2024)
- 41:URL:<https://lavakino.cc/54742-insait.html> (дата звернення: 23.10.2024)
- 42:Мультикіно// 1814. URL:<http://www.multikino.com/ua/film/?id=2700> (дата звернення: 24.10.2024)
- 43: Ступка Б. Життєвий шлях // Енциклопедія сучасної України: Т. 10: С-Я / Редкол.: І. М. Драч (голова) та ін. НАН України. Інститут енциклопедичних досліджень. Київ : Наукова думка, 2013. 800 с.: іл. URL: http://www.encyclopedia.org.ua/?termin=Stupka_Bohdan (дата звернення: 04.11.2024).
- 44: Кіноріум// Заєць над безоднею.
URL:<https://ua.kinorium.com/348948/> (дата звернення: 25.10.2024)
- 45: Вікіпедія// Взяти Тарантіно// IMDb// Рецензія Алекса Екслера 2011р. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Взяти_Тарантіно (дата звернення: 25.10.2024)
- 46:Юакіно// Давня Легенда. Коли сонце було богом.
URL:https://uakino.me/filmy/genre_adventure/9895-davnya-legenda-koli-sonce-bulo-bogom.html (дата звернення: 26.10.2024)
- 47:Юакіно// Вогнем і мечем.
URL:https://uakino.me/filmy/genre_adventure/5870-vognem-mechem.html (дата звернення: 26.10.2024)
- 48: Кіноріум//Китайський сервіз. URL: <https://ua.kinorium.com/211118/> (дата звернення: 26.10.2024)

- 49: Вікіпедія// Кремлівські таємниці шістнадцятого століття.
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Кремлівські_таємниці_шістнадцятого_століття#:~:text=«Кремлівські%20таємниці%20XVI%20століття»%20—,Толстого%20«Смерть%20Іоанна%20Грозного». (дата звернення: 26.10.2024)
- 50: Ступка Б. Творчість та досягнення // Енциклопедія української культури: Т. 5: К-Л / Редкол.: О. В. Мельник (голова) та ін. Київ : Либідь, 2008. 400 с.: іл. URL: http://www.cultureencyclopedia.org/?termin=Stupka_B (дата звернення: 04.11.2024).
- 51: Вікіпедія// Микола Вавилов.
URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Микола_Вавилов_\(фільм\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Микола_Вавилов_(фільм)) (дата звернення: 27.10.2024)
- 52: Вікіпедія// Марія Магдалена.
URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Марія_Магдалина_\(фільм,_1990\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Марія_Магдалина_(фільм,_1990)) (дата звернення: 27.10.2024)
- 53: Вікіпедія// Генеральна репетиція// IMDb.
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Генеральна_репетиція (дата звернення: 27.10.2024)
- 54: Юакіно// Золоте весілля. URL: <https://uakino-bay.net/74809-zolote-vesillja.html> (дата звернення: 27.10.2024)
- 55: Вікіпедія// До розслідування приступити.
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/До_розслідування_приступити (дата звернення: 28.10.2024)
- 56: Вікіпедія// Щасливий хто любив// IMDb.
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Щасливий,_хто_любив... (дата звернення: 28.10.2024)
- 57: Ступка Б. Виступи на сцені // Театральна енциклопедія: Т. 2: А-Я / Редкол.: В. А. Кравченко (голова) та ін. Київ : Мистецтво, 2010. 500 с.:

- іл. URL: <http://www.theaterencyclopedia.org/?termin=Stupka> (дата звернення: 04.11.2024)
- 58: Діти сонця//Юа зона// URL:<https://ua-zone.com/10490-detisolnca.html> (дата звернення: 01.11.2024)
- 59: Вікіпедія//Все починається з любові// IMDb. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Все_починається_з_любові (дата звернення: 01.11.2024)
- 60: Юа зона//Володькина жизнь// URL:<https://ua-zone.com/12475-volodkina-zhizn.html> (дата звернення: 01.11.2024)
- 61: Вікіпедія//Будинок будується// IMDb. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Будинок_будується (дата звернення: 01.11.2024)
- 62: Вікіпедія//Право на любов// URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Право_на_любов (дата звернення: 01.11.2024)
- 63: Вікіпедія//Солдати свободи// IMDb. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Солдати_свободи (дата звернення: 02.11.2024)
- 64: Хвилі Чорного моря//Кіноіум. URL:<https://ua.kinorium.com/737190/> (дата звернення: 02.11.2024)
- 65: Юакіно//Новосілля. URL:<https://uakino-bay.net/74361-novosillja.html> (дата звернення: 03.11.2024)
- 66: Вікіпедія//Інакше не можна//IMDb. URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Інакше_не_можна (дата звернення: 03.11.2024)
- 67: Ступка Б. Творчий шлях // Українська літературна енциклопедія: Т. 3: Л-О / Редкол.: І. В. Козлов (голова) та ін. Київ : Либідь, 2006. 600 с.: іл. URL: http://www.litencyclopedia.org/?termin=Stupka_B (дата звернення: 04.11.2024)

- 68: Інститут історії України НАН України. Енциклопедія історії України: досвід ілюстрування (1999–2019) // Київ: Наукова думка, 2013. URL: <http://evu.encyclopedia.kyiv.ua/> (дата звернення: 04.12.2024).
- 69: Дорога в рай // UAКіно Bay. URL: <https://uakino-bay.net/50491-doroga-v-raj.html> (дата звернення: 04.11.2024).
- 70: Театральний сезон // Wikidata. URL: [https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Театральний_сезон_\(фільм\).html](https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Театральний_сезон_(фільм).html)
- 71: Петренко О. М. Богдан Ступка: феномен українського театру і кіно // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. – 2010. – Вип. 15. – С. 123-130.
- 72: Ясь О. В. Історіографія, як термін // Енциклопедія історії України: Т. 3: Е-Й / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. Київ : Наукова думка, 2005. 672 с.: іл. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Istorijgrafija_termin (дата звернення: 04.11.2024).
- 73: Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Вид. 2-е, перероб. і доп. Київ : Знання-Прес, 2002. 56 с.
- 74: Богдан Ступка. Метаморфози. Сергій Тримбач. Київ, ДУХ І ЛІТЕРА, 2022 року, ст.9.
- 75: Томазова Н. М. Ступка Богдан Сильвестрович // Енциклопедія історії України: Т. 9: С–Я / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; НАН України. Інститут історії України. Київ: Наукова думка, 2012. 656 с.: іл. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Stupka_Bohdan (дата звернення: 04.12.2024).
- 76: Шифр «Ступка»// Медіаобраз Богдана Ступки. URL:<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.nd/konkurs-stud/2019/roboty/11.pdf> (дата звернення: 06.11.2024)
- 77: Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. — К.: АБУ, 2002. — 480 с.// Українська радянська енциклопедія : у 12 т. / гол.

- ред. М. П. Бажан ; редкол.: О. К. Антонов та ін. — 2-ге вид. — К. : Головна редакція УРЕ, 1974–1985.
URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki/Аналіз> (дата звернення: 06.11.2024)
- 78: Синтез // Універсальний словник-енциклопедія. — 4-те вид. — К. : Тека, 2006.; Академічний тлумачний словник (1970—1980) // Синтез; Синтез // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. — Т. 2 : М — Я. — С. 398. URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki/Синтез> (дата звернення: 06.11.2024)
- 79: Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня магістр на тему «Традиційні та новаторські виражальні засоби режисури в сучасному українському театрі» автор Лаврик Максим Віталійович, с.12
- 80: Словник театральних термінів і понять, Ірина Савченко та Інна Ліпницька.,м.Дніпро 2021
- 81:Стаття з ювілейного вечора «Концерт 70» як справжній джазіст/Ювілей Богдана Ступки.Післямова/ Ольга Велимчаниця.
URL:<https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c9bd4cf5-a442-4fd2-8bd7-b216d8e49e9c/content> (дата звернення: 06.11.2024)

ДОДАТКИ

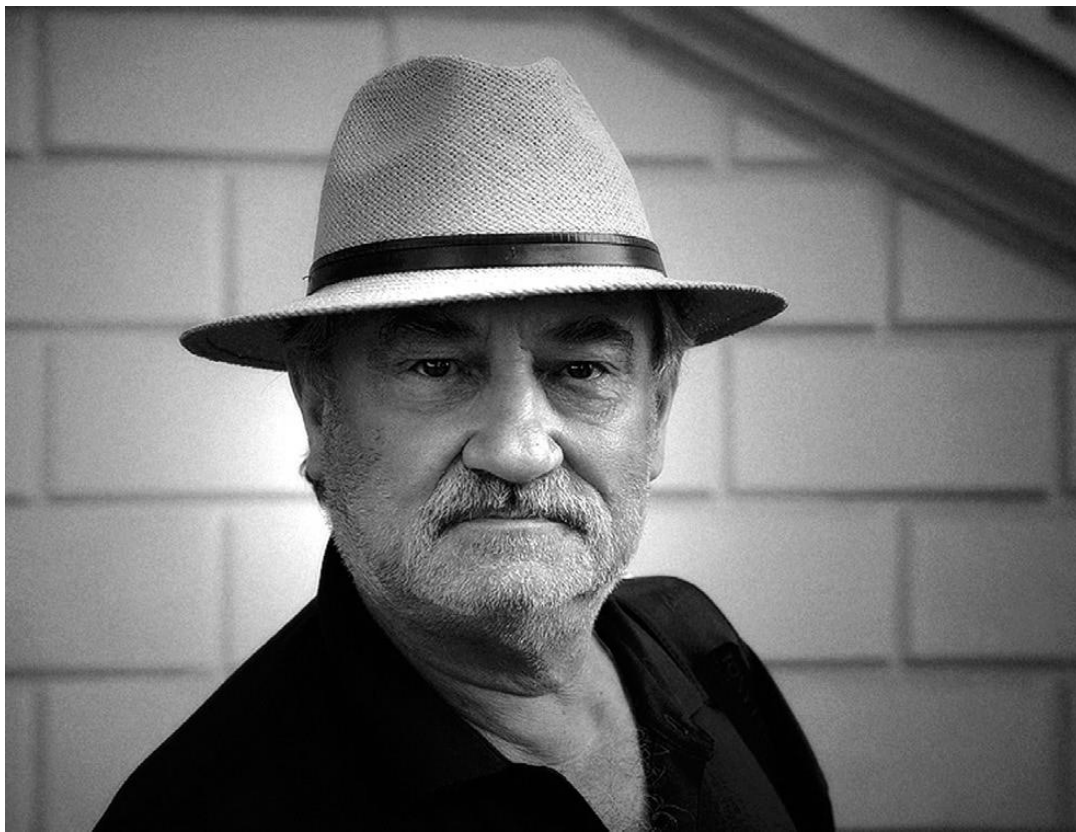

Рис.1 Богдан Ступка з фотосесії

Рис.2 Меморіальна дошка-барельєф на честь Богдана Ступки

Рис.3 Богдан Ступка у фільмі «Вогнем і мечем»

Рис.4 Богдан Ступка у ролі індіанського вождя на «Концерті №70»

Рис.5 Богдан Ступка у фільмі «Молитва за гетьмана Мазепу»

Рис.6 Богдан Ступка у фільмі «Чорна рада»

Рис.7 Богдан Ступка у фільмі «Свої»

Рис.8 Богдан Ступка у фільмі «Тарас Бульба»

Рис.9 Богдан Ступка у фільмі «Серце на долоні»

Рис.10 Богдан Ступка у п'есі «Тев'є-Тевель»

Рис.11 Богдан Ступка у фільмі «Таємниця Чингісхана»

Рис.14 Богдан Ступка у ролі Тев'є